

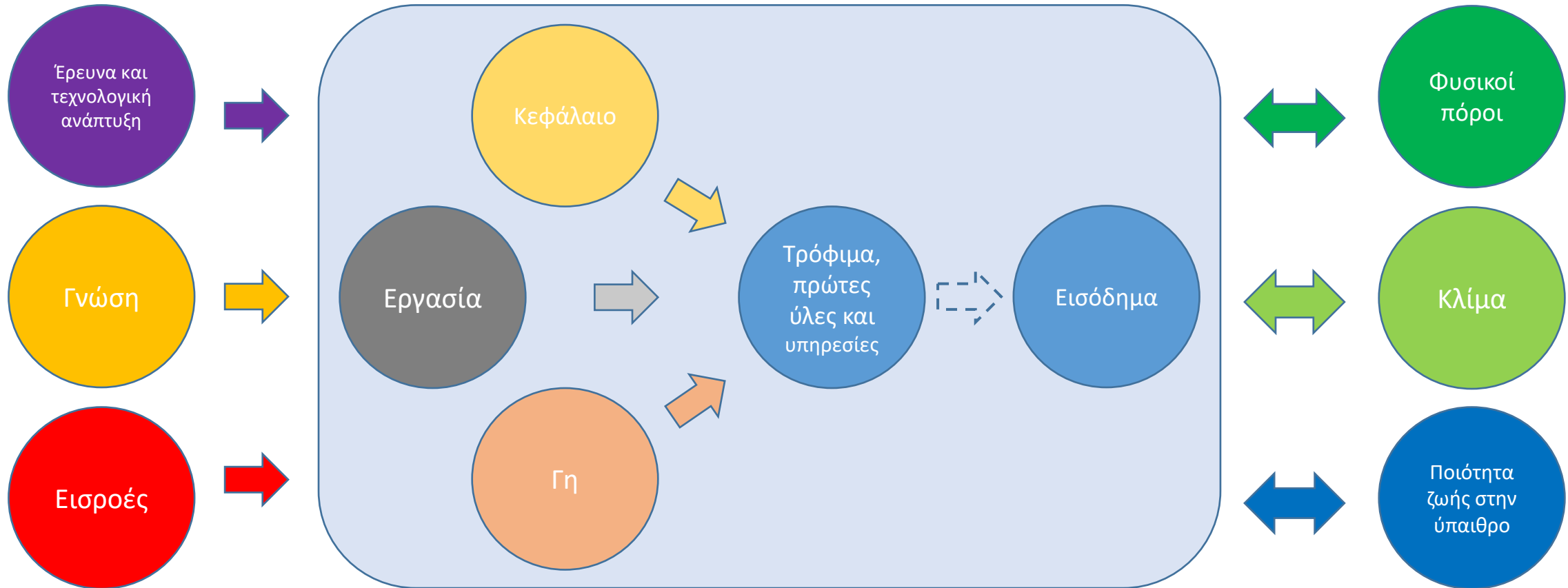
Ημερίδα προετοιμασίας για την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2021-2027

ΒΕΡΟΙΑ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019
ΚΟΖΑΝΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

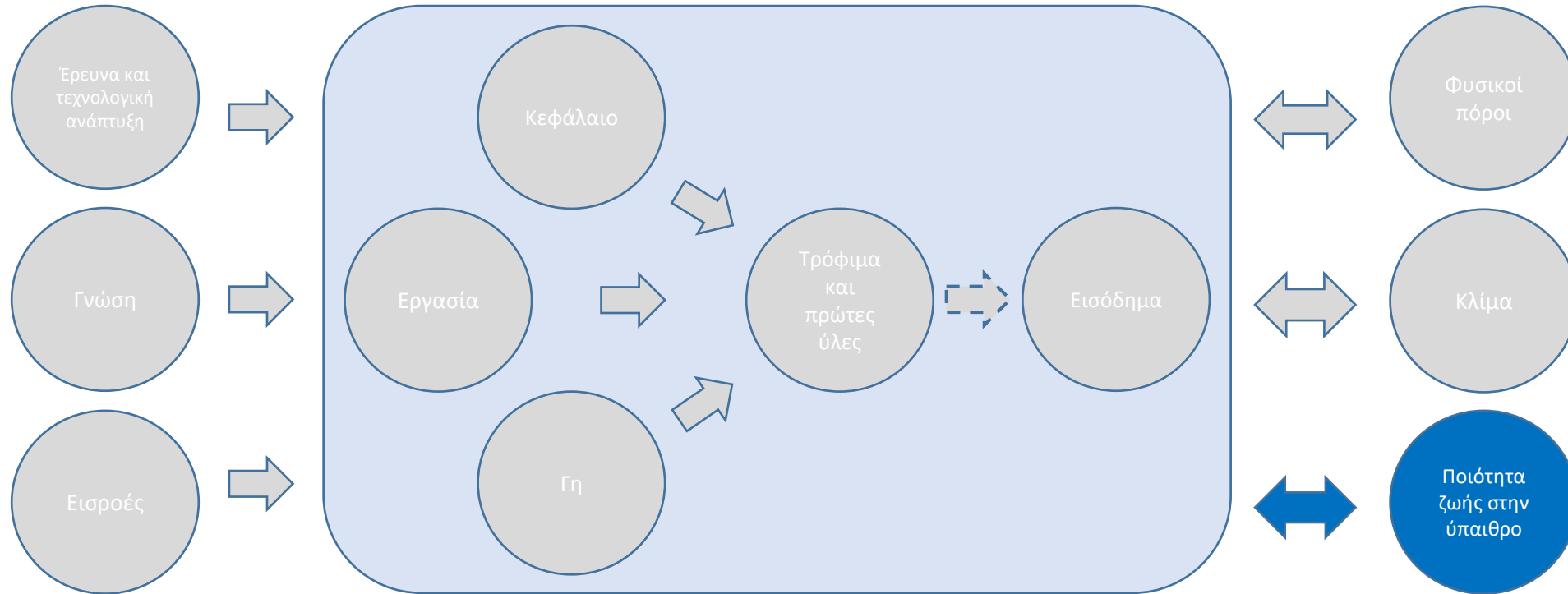
Βασικά χαρακτηριστικά του αγροδιατροφικού τομέα

Κ. Αποστολόπουλος
Μονάδα Αξιολόγησης
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014 – 2020

Ο Αγροδιατροφικός τομέας

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

• Βασικά ερωτήματα:

- Παρέχονται δυνατότητες για χρήση νέων τεχνολογιών;
- Διαφοροποιείται η οικονομία της υπαίθρου;
- Δημιουργούνται αποκλεισμοί κατά τη διαδικασία ανάπτυξης της υπαίθρου;
- Παραμένουν, τελικά, οι κάτοικοι στην ύπαιθρο;

Παρέχονται δυνατότητες για χρήση νέων τεχνολογιών; Το «Γρήγορο internet» καλύπτει τις αγροτικές περιοχές

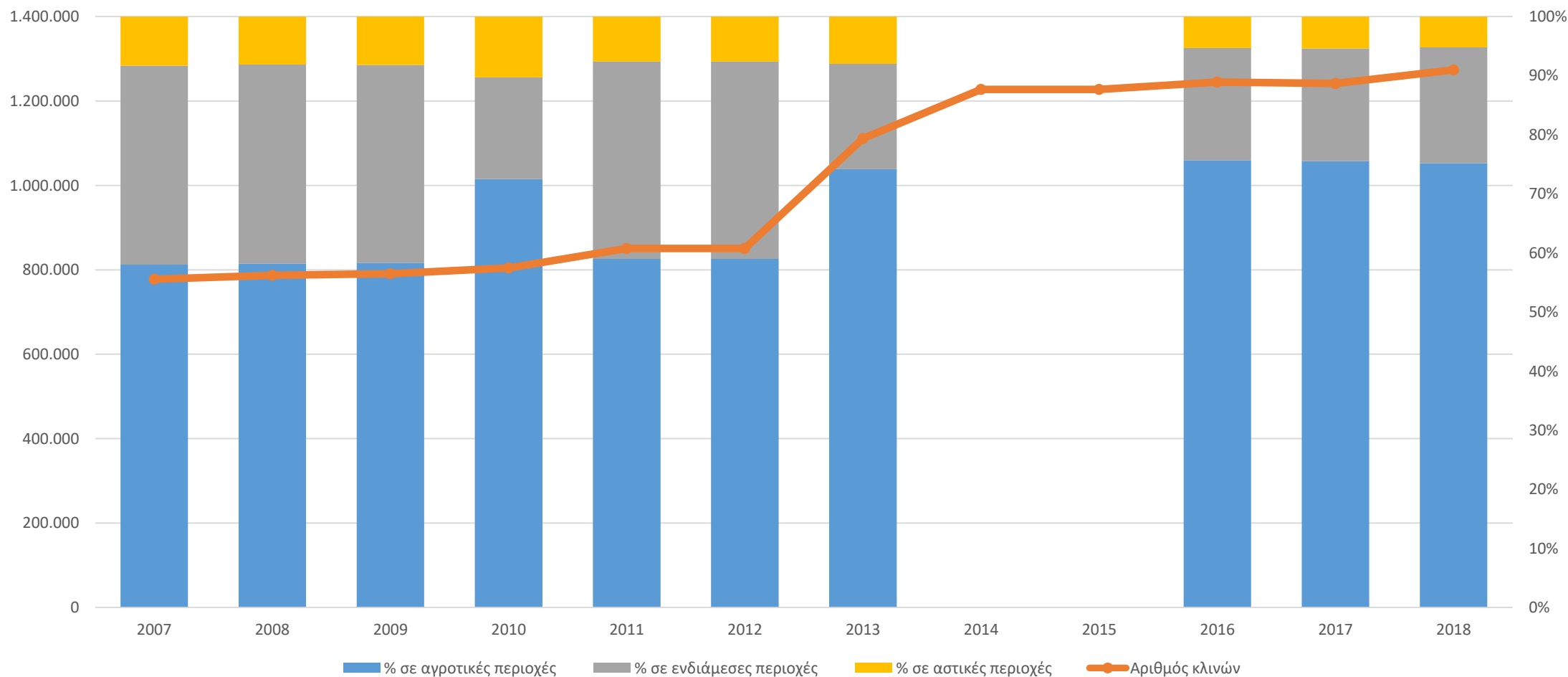
Περιοχές όπου παρέχεται ευρυζωνική υπηρεσία

Διαφοροποιείται η οικονομία της υπαίθρου; Οι τουριστικές κλίνες στις αγροτικές περιοχές αυξάνονται

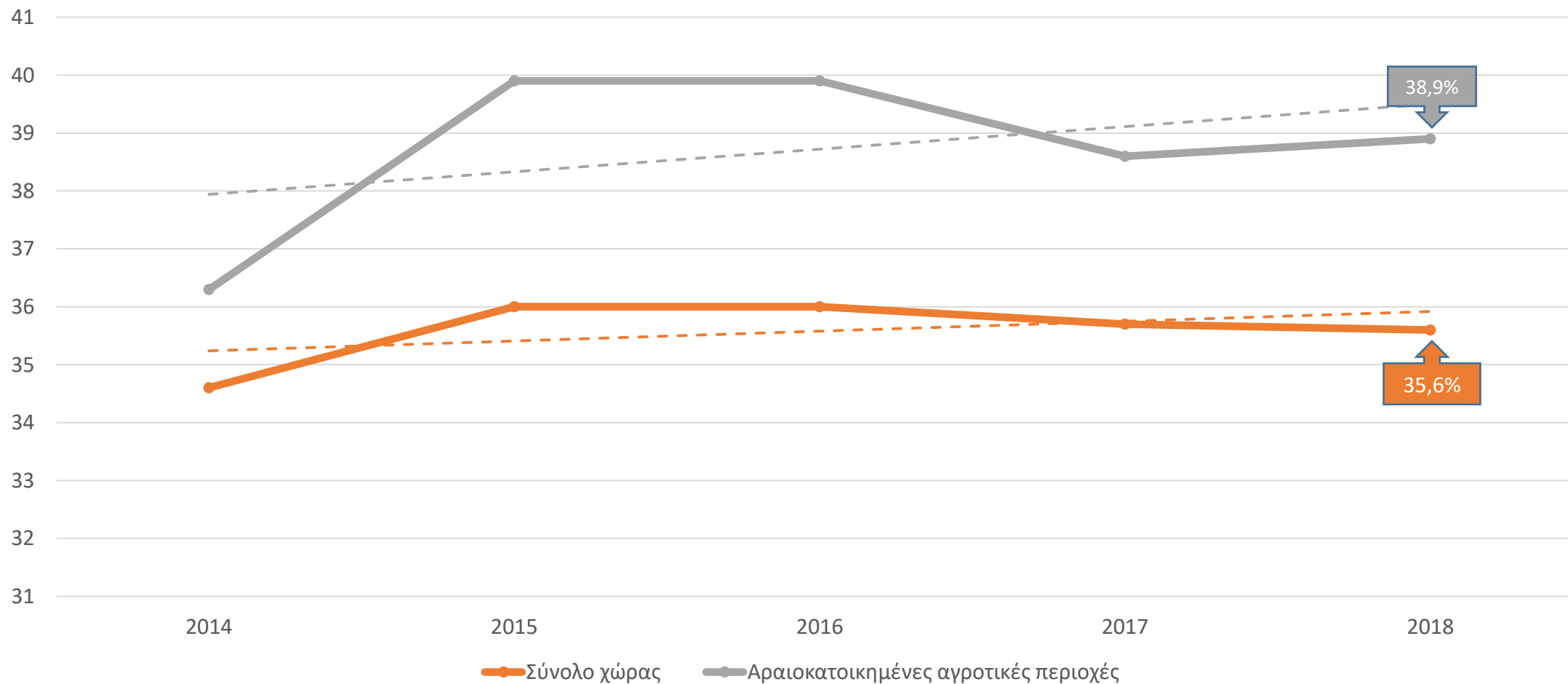
Τουριστικές κλίνες

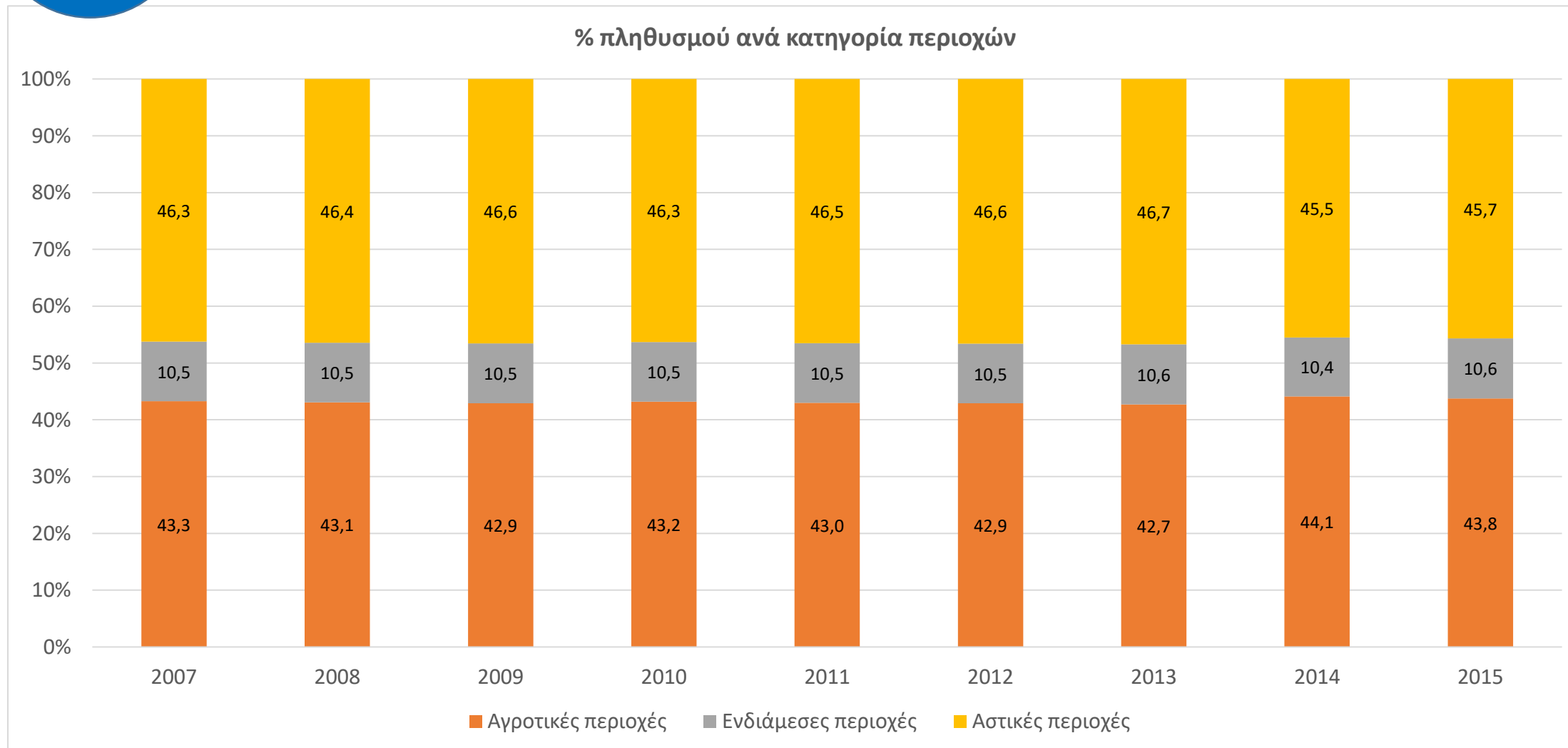
Δημιουργούνται αποκλεισμοί κατά τη διαδικασία ανάπτυξης της υπαίθρου; Παραμένει ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού

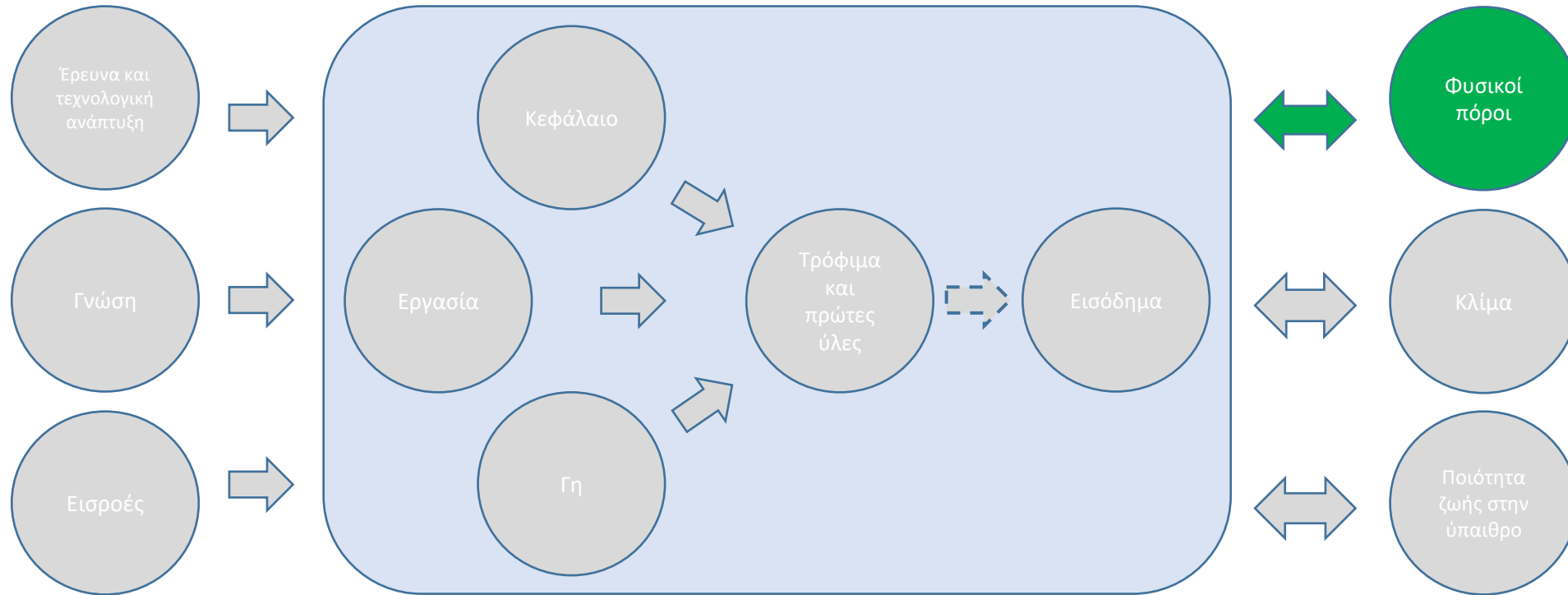
% πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

Παραμένουν, τελικά, οι κάτοικοι στην ύπαιθρο; Εξέλιξη πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές

ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

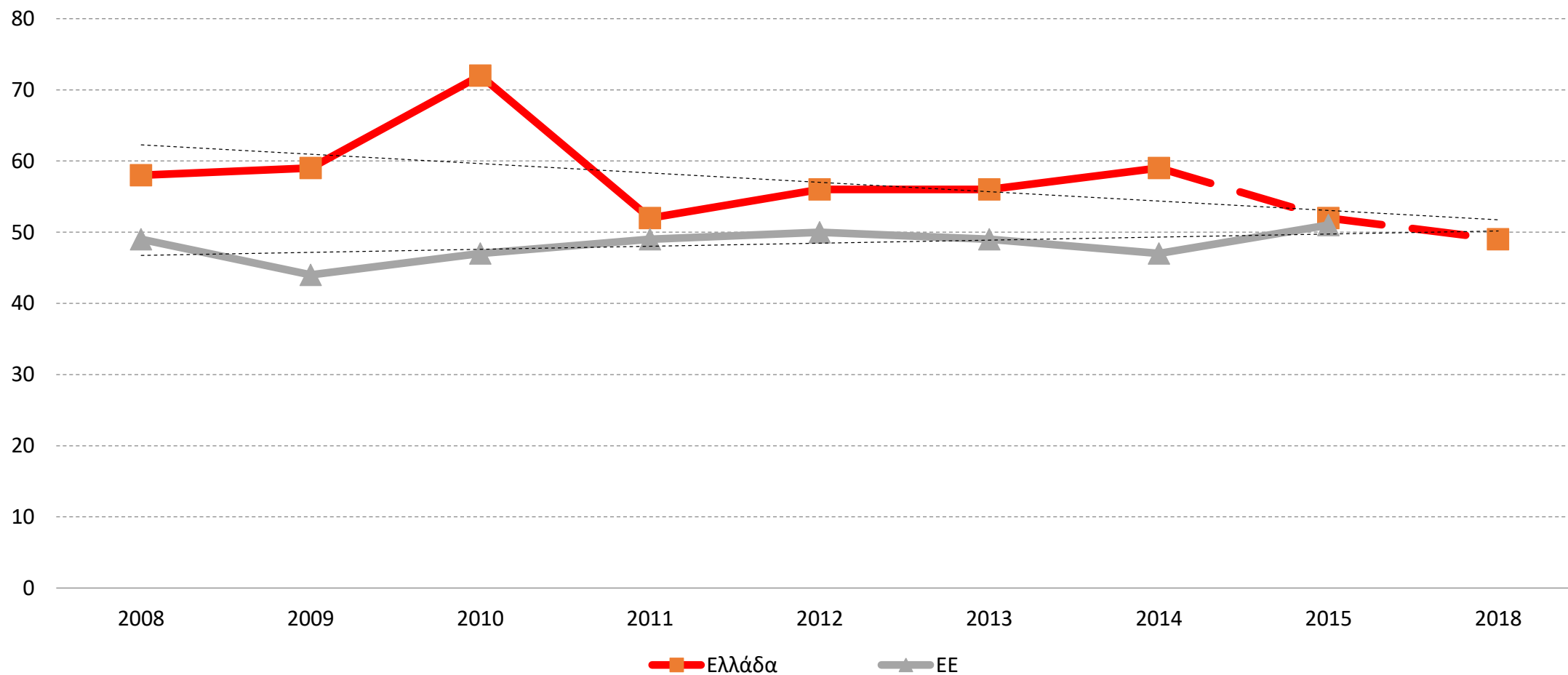

• Βασικά ερωτήματα:

- Πως διαμορφώνεται η κατάσταση της ποιότητας των υδάτων;
- Πώς διαμορφώνεται η κατάσταση του εδάφους;
- Ποια είναι η τάση υιοθέτησης πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον;
- Πόσο εντατικές είναι, τελικά, οι συνθήκες καλλιέργειας;

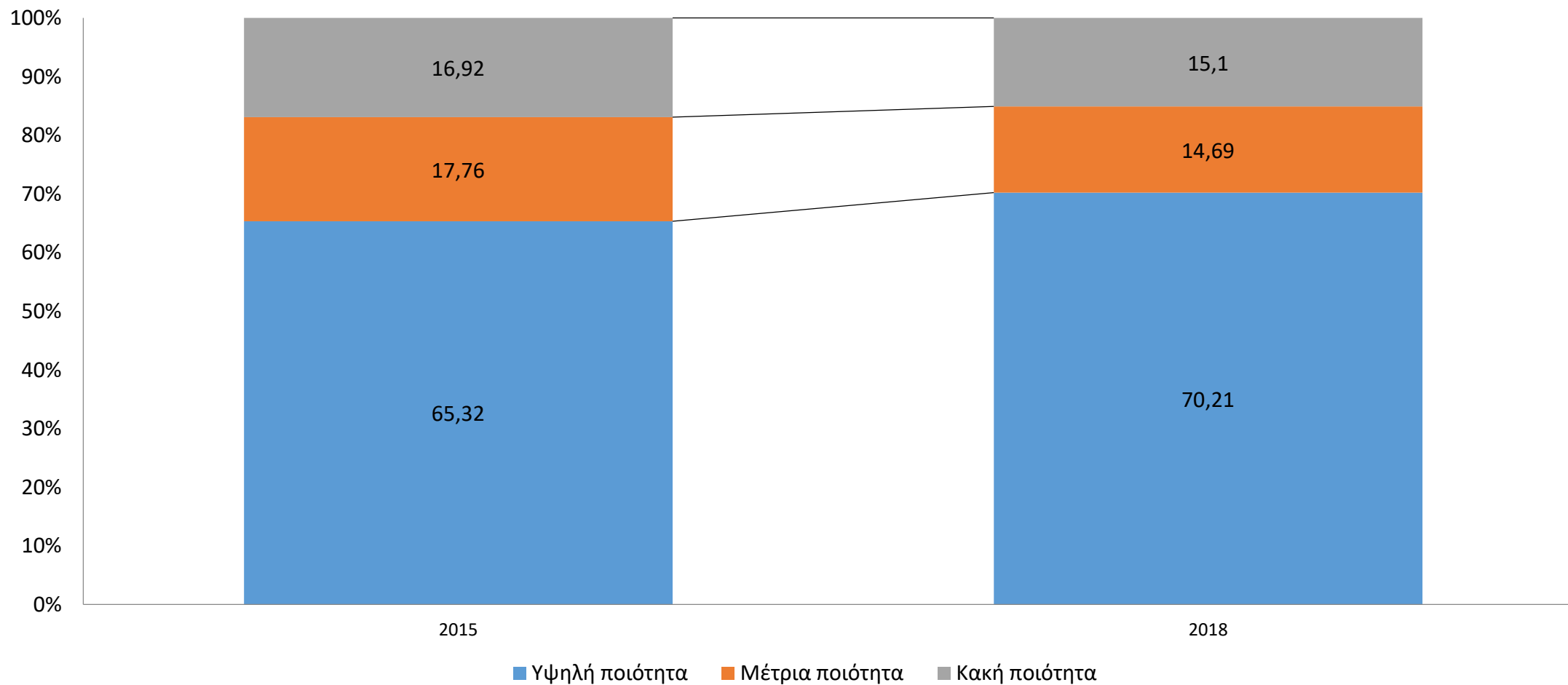
Δυνητικό πλεόνασμα αζώτου σε γεωργική γη (kg/ha/έτος)

Πώς διαμορφώνεται η κατάσταση της ποιότητας των υδάτων; Τα υπόγεια ύδατα με υψηλή ποιότητα αυξάνονται;

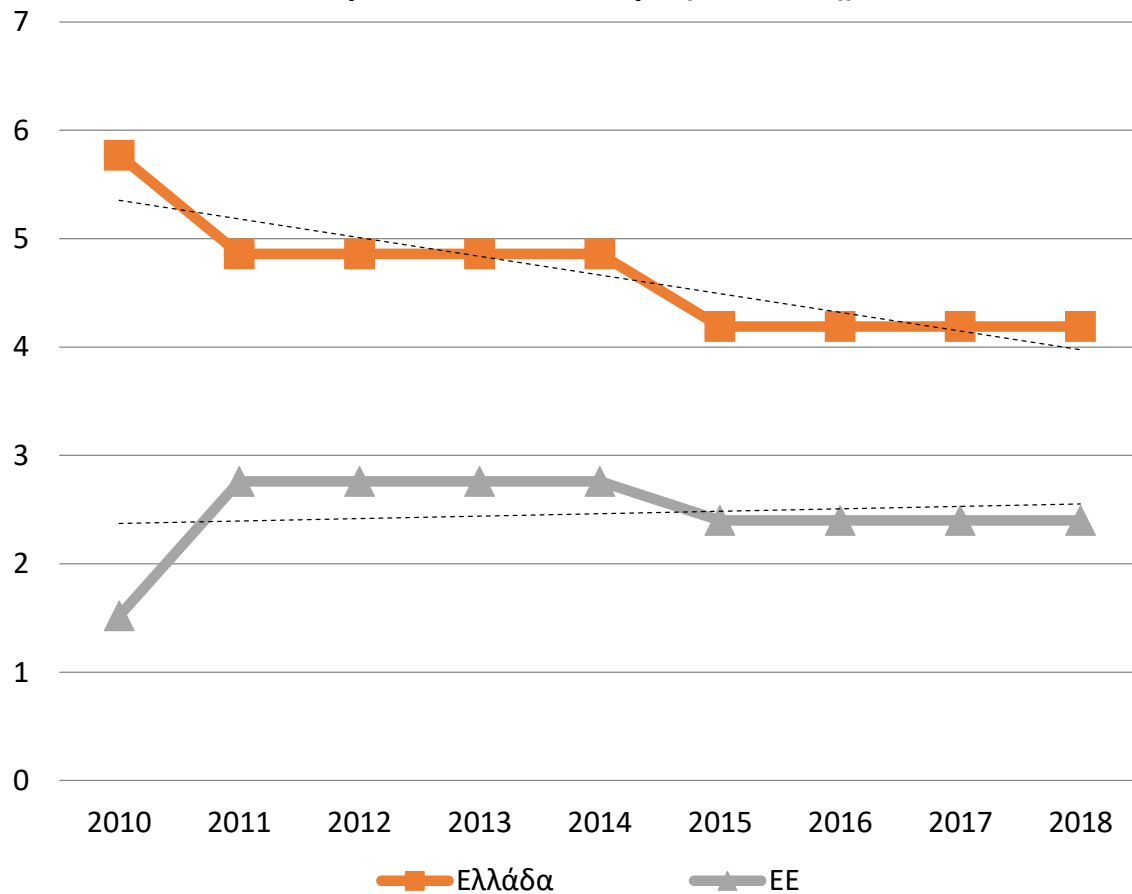
Ποιότητα υπόγειων υδάτων

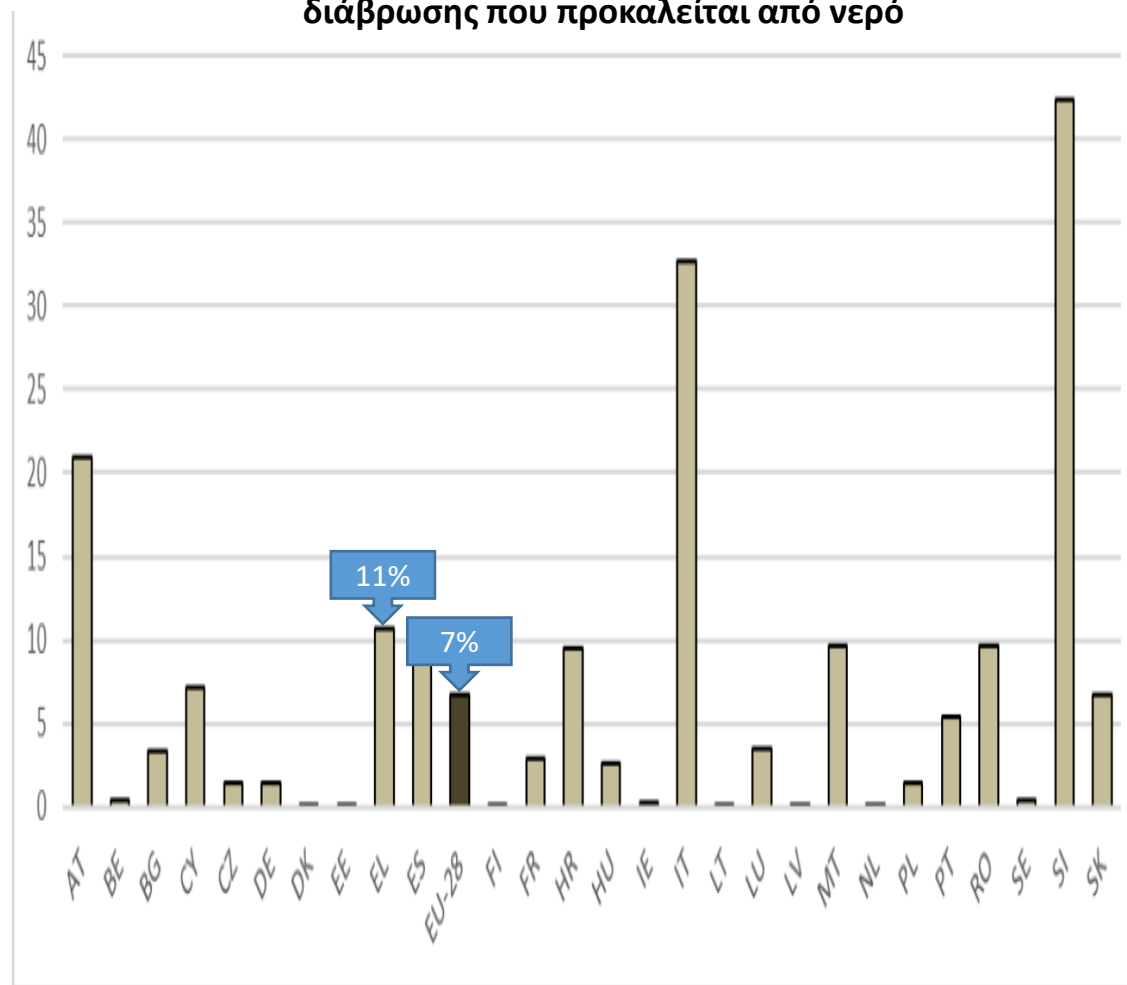
Πώς διαμορφώνεται η κατάσταση του εδάφους; Η διάβρωση του εδάφους από το νερό μειώνεται

Ρυθμός απώλειας εδάφους λόγω διάβρωσης που προκαλείται από νερό (t/ha/έτος)

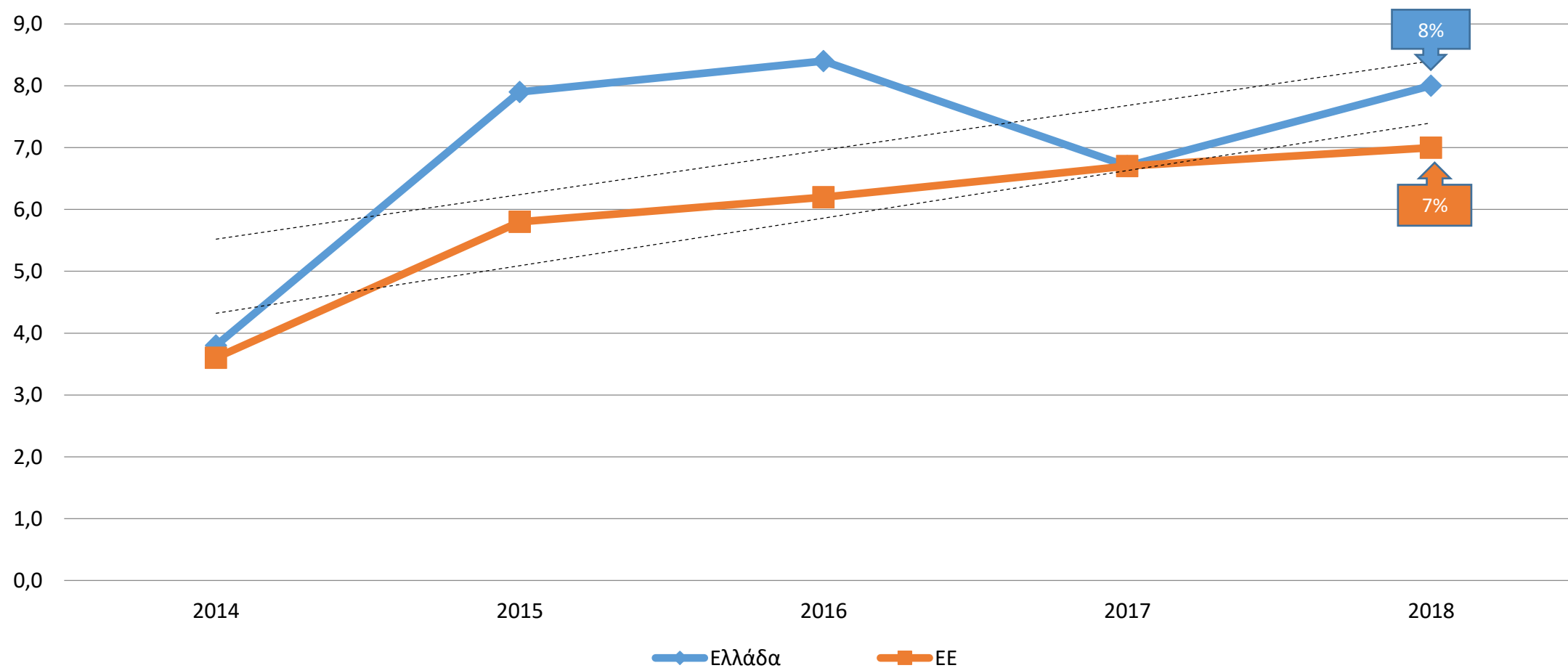

% γεωργικής έκτασης με κίνδυνο διάβρωσης που προκαλείται από νερό

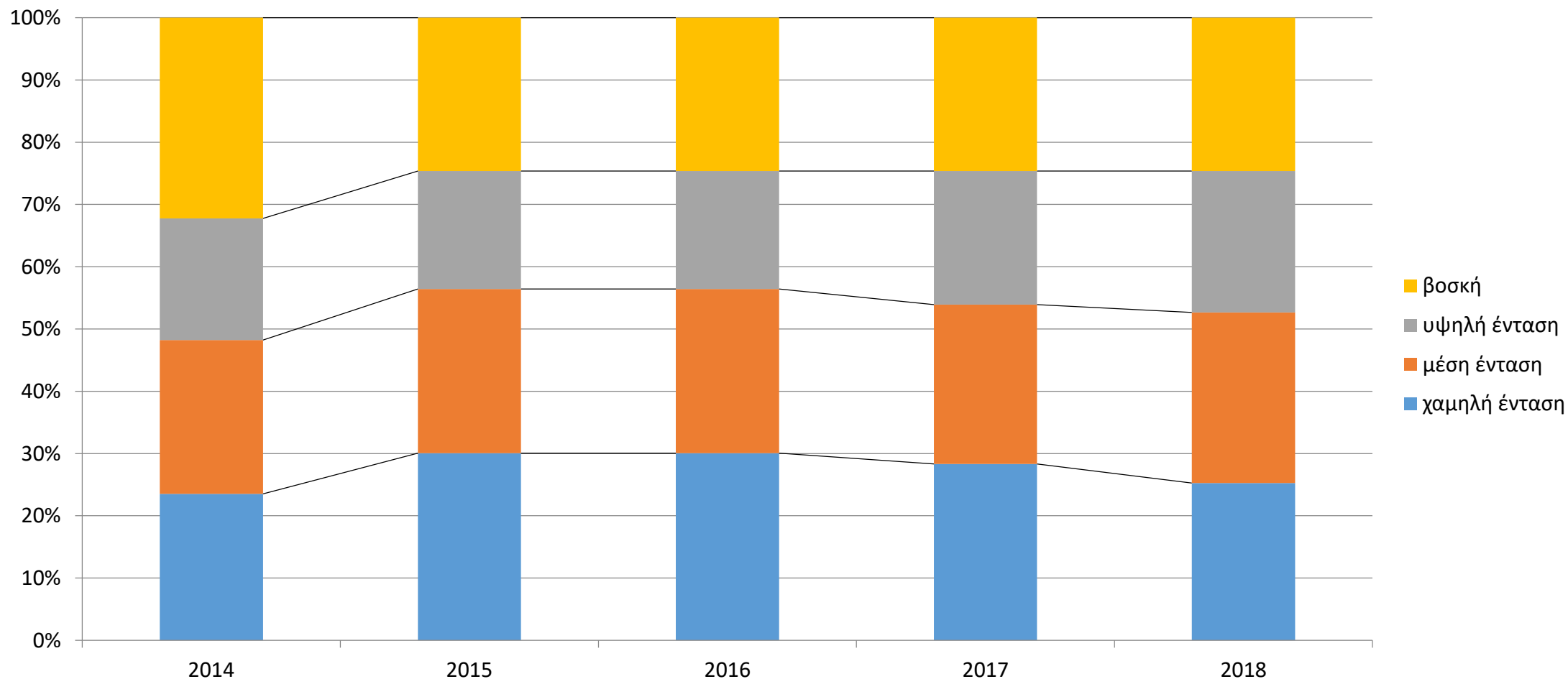
% ΧΓΕ με βιολογική γεωργία

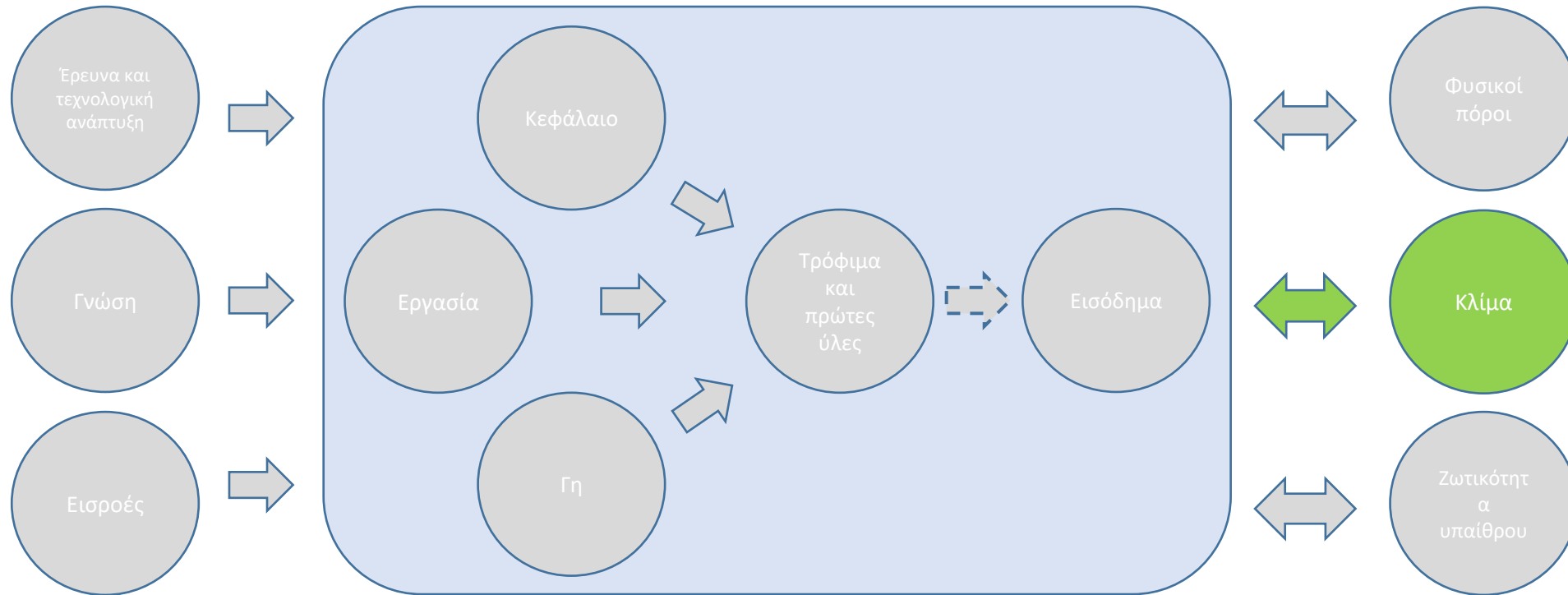
Πόσο εντατικές είναι, τελικά, οι συνθήκες καλλιέργειας; Υψηλής ένταση γεωργία μόνο στο 25% της έκτασης

% ΧΓΕ ανάλογα με την ένταση των εισροών ανά εκτάριο

ΚΛΙΜΑ

- Βασικά ερωτήματα:

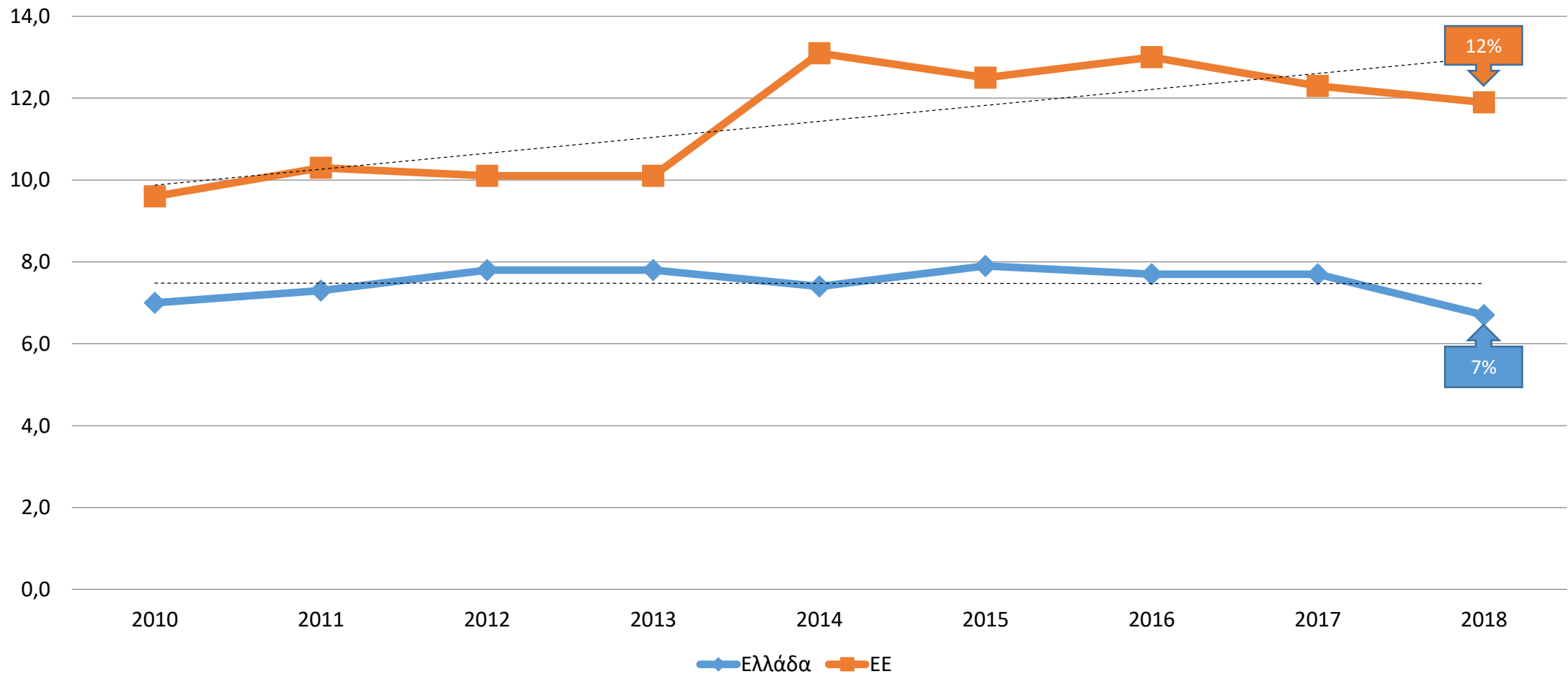
- Πως επηρεάζει η ελληνική γεωργία την αλλαγή του κλίματος;
- Πώς επηρεάζει η ελληνική γεωργία την ποσότητα του νερού;

Πως επηρεάζει η ελληνική γεωργία την αλλαγή του κλίματος; Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι χαμηλές

% εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία

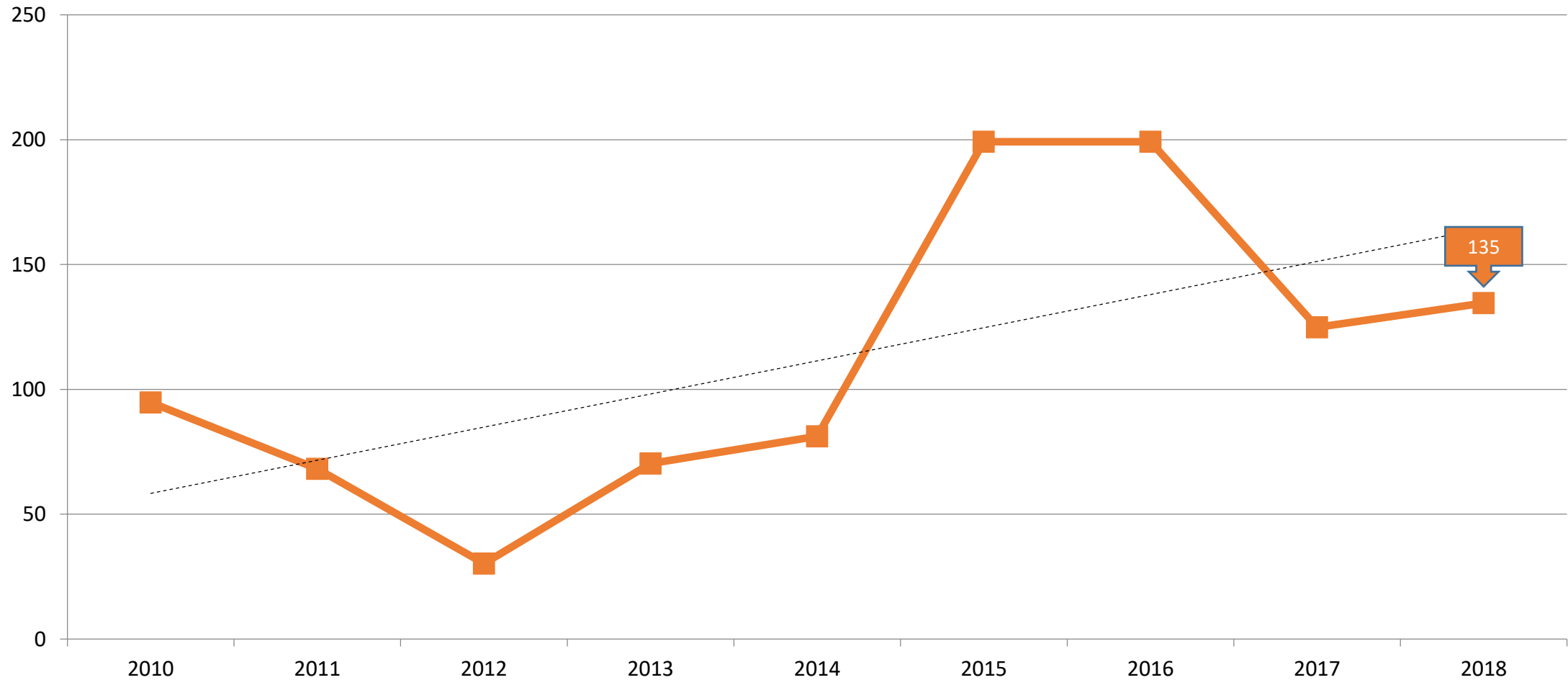

Πως επηρεάζει η ελληνική γεωργία την αλλαγή του κλίματος; Η παραγωγή ΑΠΕ στη γεωργία αυξάνεται;

Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία (ktoe)

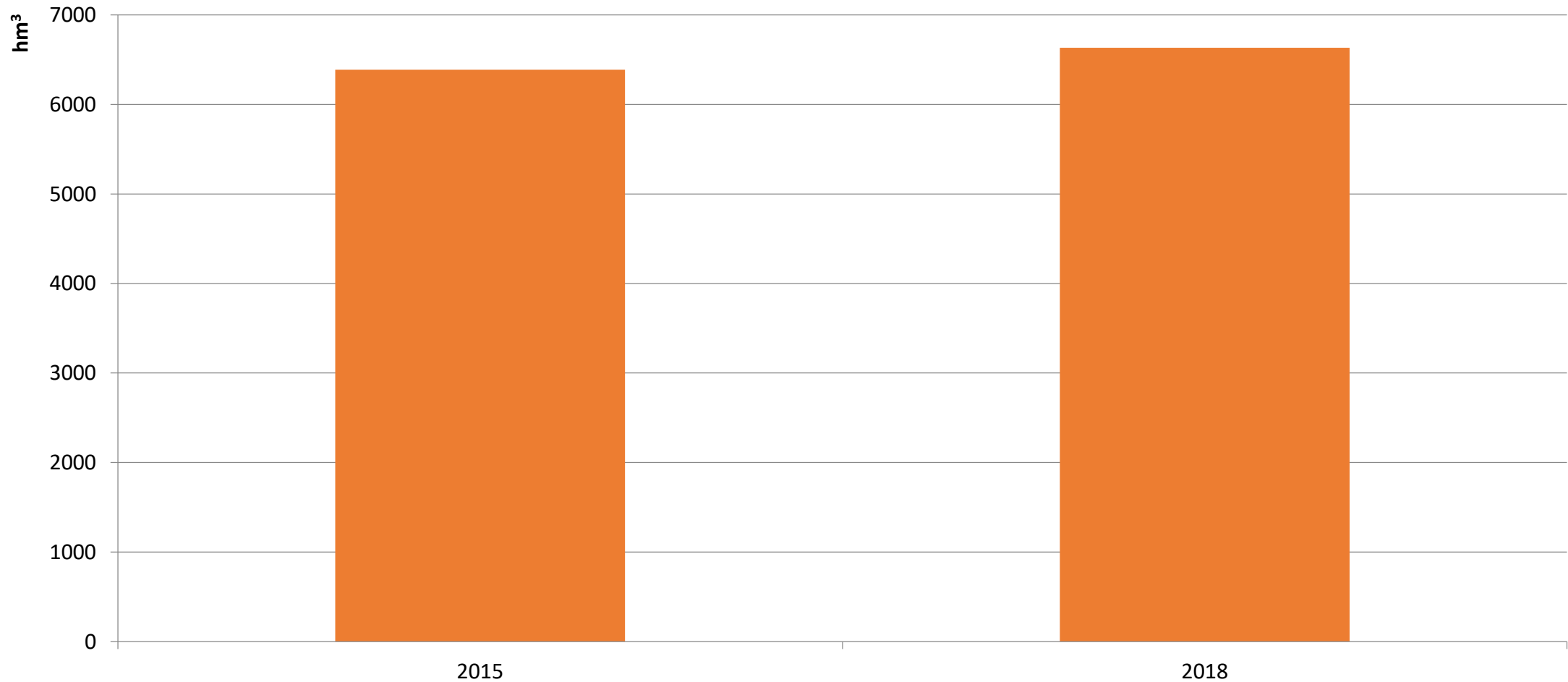

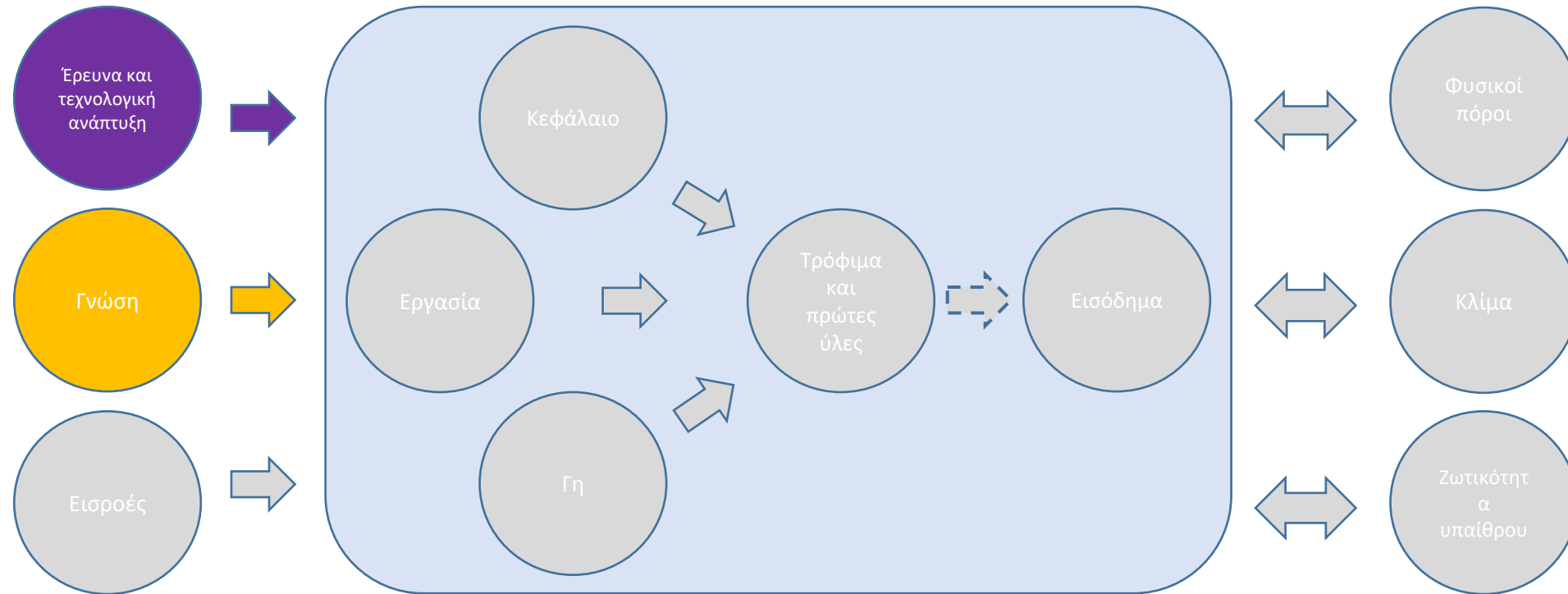
Πώς επηρεάζει η ελληνική γεωργία την ποσότητα του νερού; Οι ανάγκες για νερό άρδευσης αυξάνονται

Εκτιμώμενες απολήψεις νερού για άρδευση (hm³)

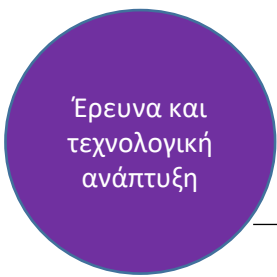

ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ και ΓΝΩΣΗ

• Βασικά ερωτήματα:

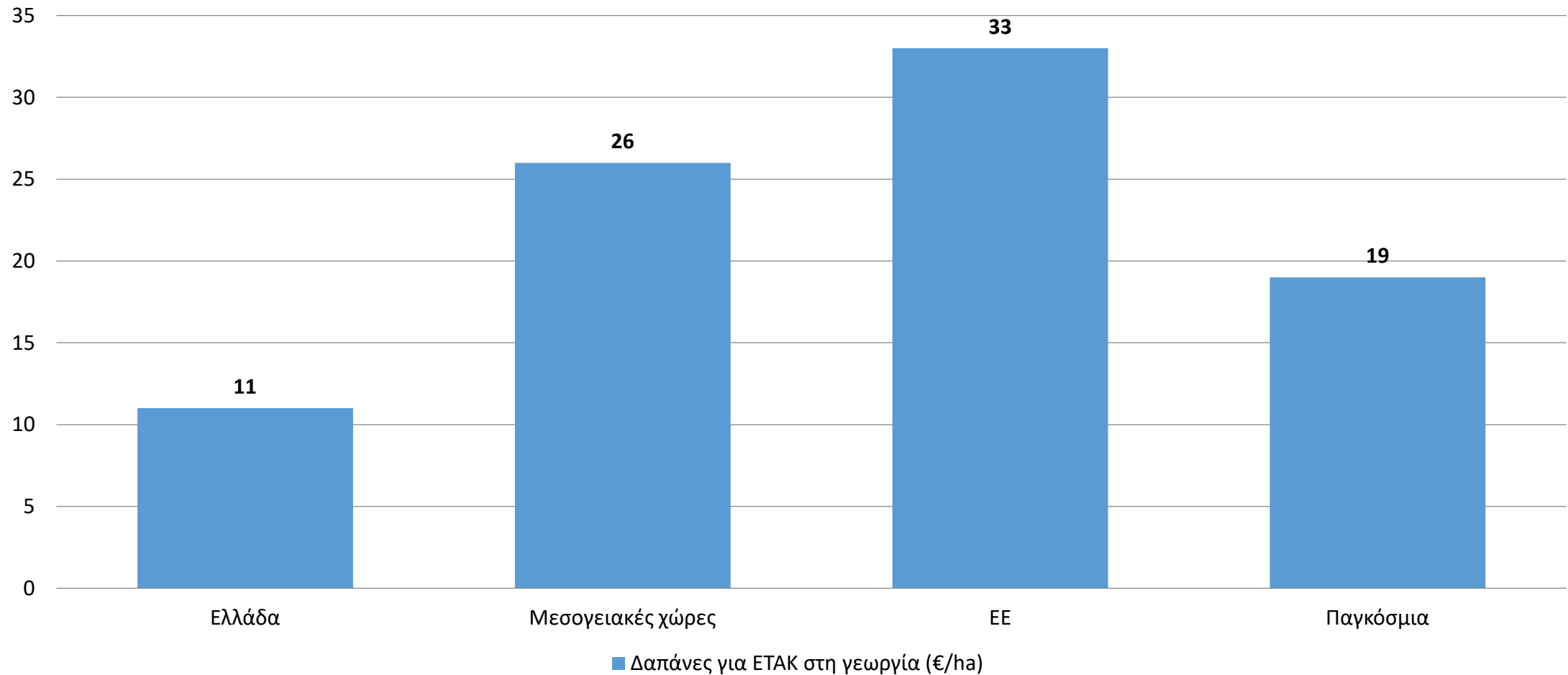
- Πως διαμορφώνονται οι δυνατότητες για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη στη γεωργία;
- Υπάρχει ένα λειτουργικό σύστημα που να μεταφέρει τη γνώση στους γεωργούς;

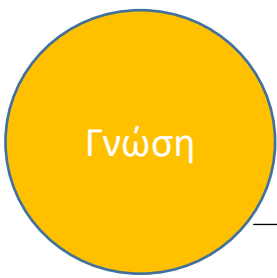

Πως διαμορφώνονται οι δυνατότητες για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη στη γεωργία; Οι δαπάνες για ΕΤΑΚ στη γεωργία είναι χαμηλές

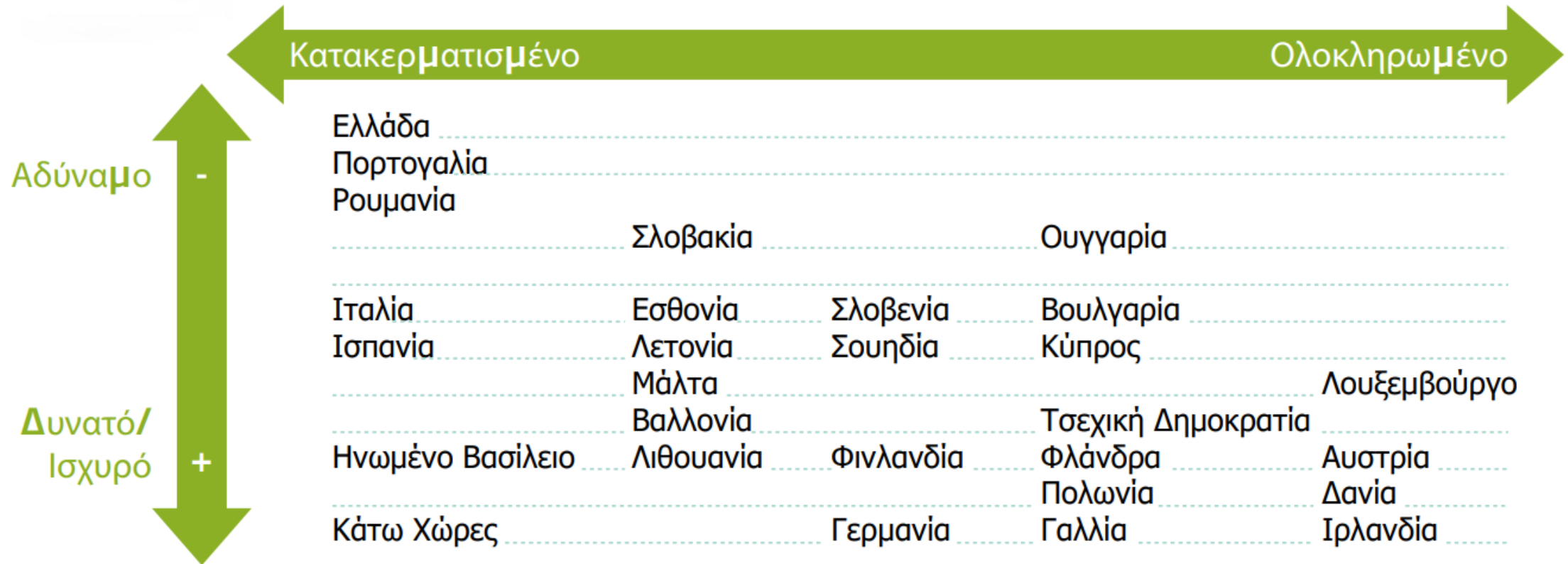

Δαπάνες για ΕΤΑΚ στη γεωργία (€/ha)

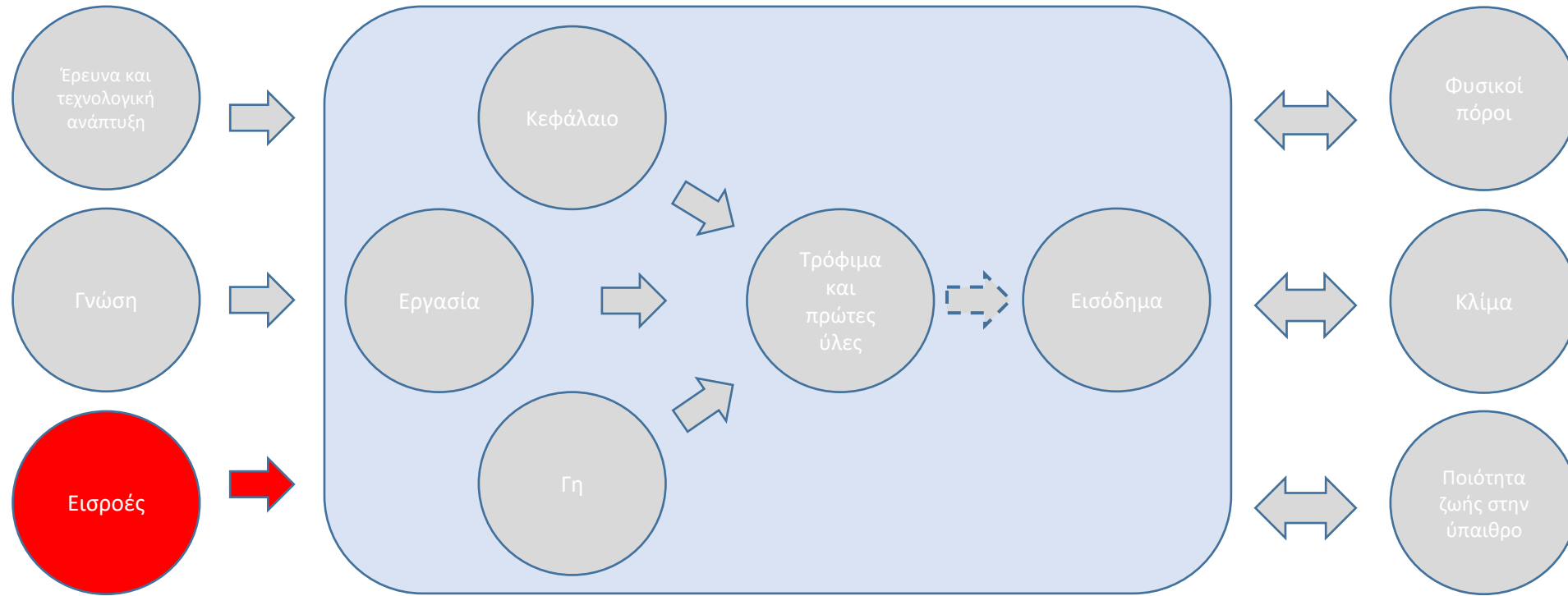

Υπάρχει ένα λειτουργικό σύστημα που να μεταφέρει τη γνώση στους γεωργούς;
Το σύστημα μεταφοράς γνώσης δεν είναι αποτελεσματικό

ΕΙΣΡΟΕΣ

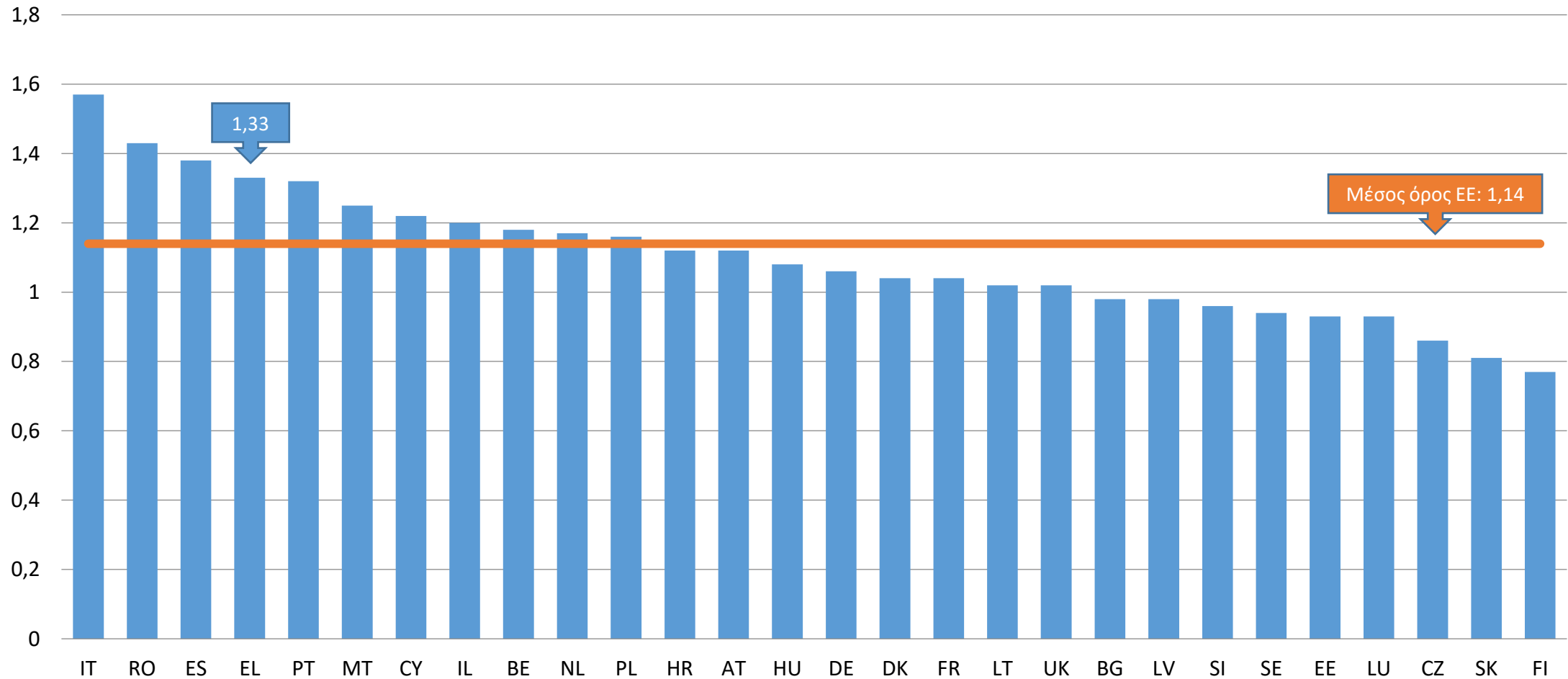
• Βασικά ερωτήματα:

- Πως συγκρίνεται το κόστος εισροών στην Ελλάδα σε σχέση με την ΕΕ;
- Ποιες κατηγορίες εισροών έχουν σχετικά μεγαλύτερο κόστος;

Πως συγκρίνεται το κόστος εισροών στην Ελλάδα σε σχέση με την ΕΕ;
Το κόστος εισροών στην Ελλάδα είναι σχετικά χαμηλό

Αξία παραγωγής για κάθε 1€ κόστους εισροών (2017)

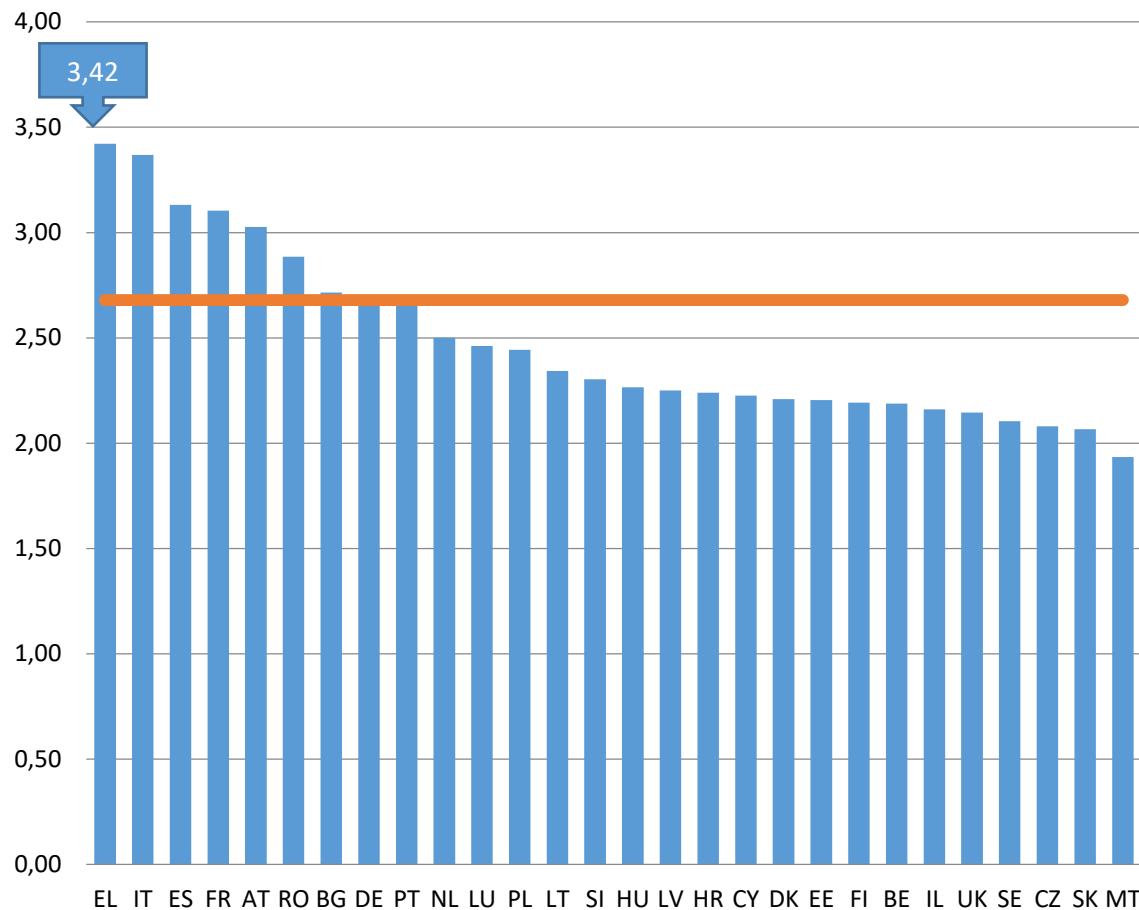

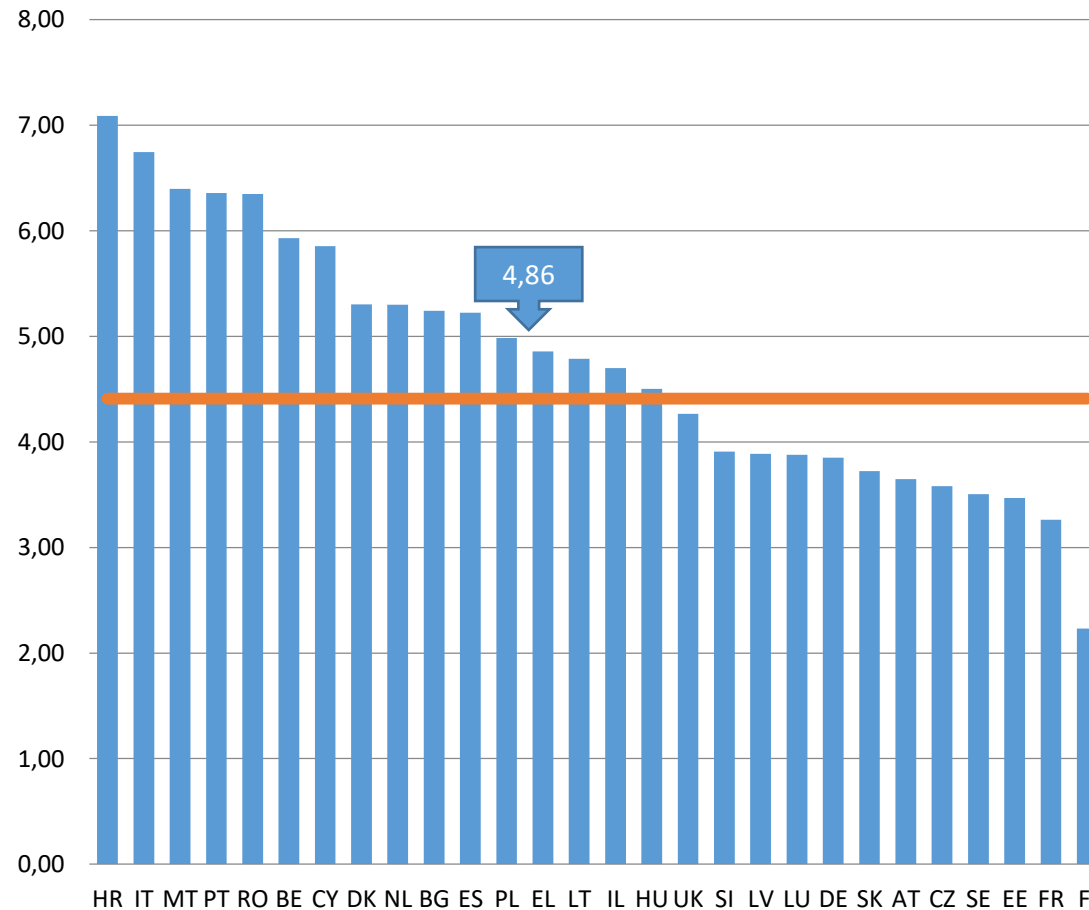
Ποιες κατηγορίες εισροών έχουν σχετικά μεγαλύτερο κόστος; Οι γενικές δαπάνες έχουν σχετικά μεγαλύτερο κόστος

**Αξία παραγωγής για κάθε 1€ ειδικών δαπανών παραγωγής
2017 (σπόροι, λιπάσματα, ζωοτροφές κ.λπ.)**

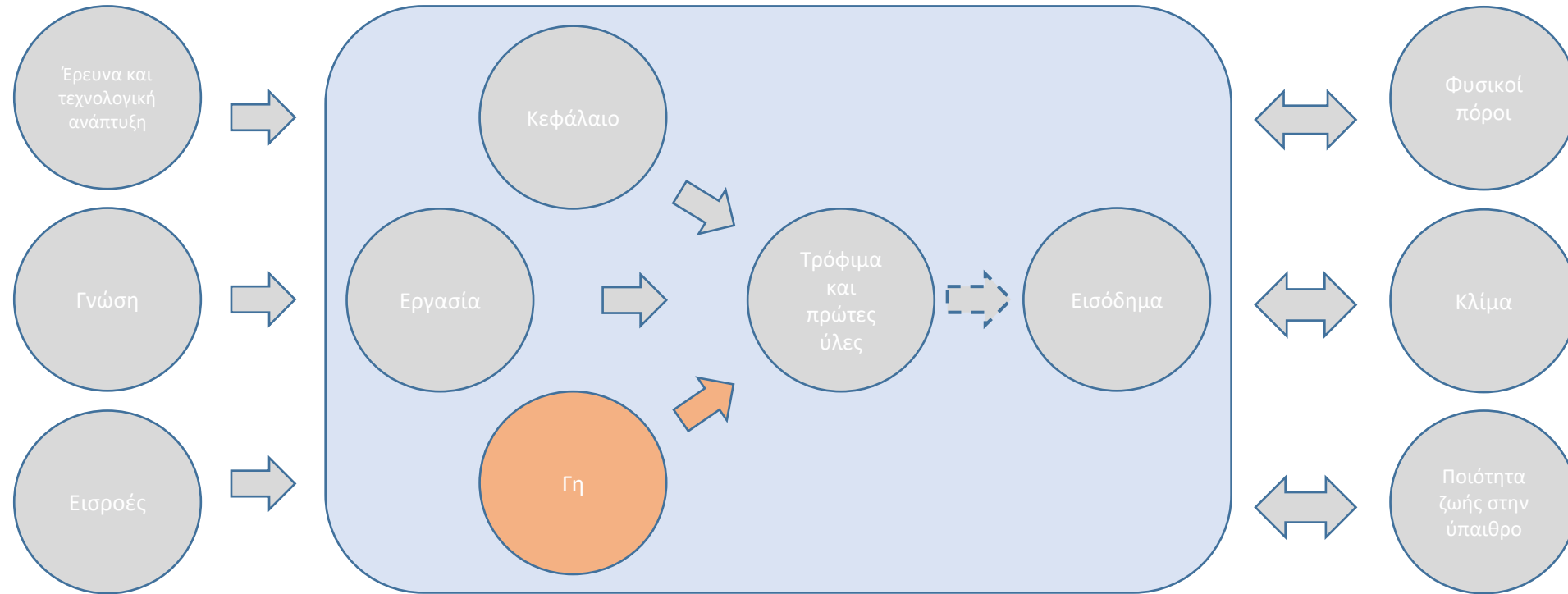

**Αξία παραγωγής για κάθε 1€ γενικών δαπανών
παραγωγής 2017 (ενέργεια, νερό κ.λπ.)**

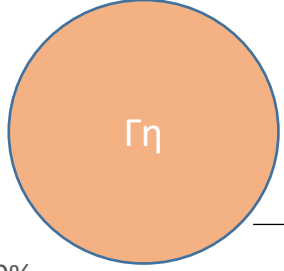
Πηγή: FADN 2017

ΓΗ

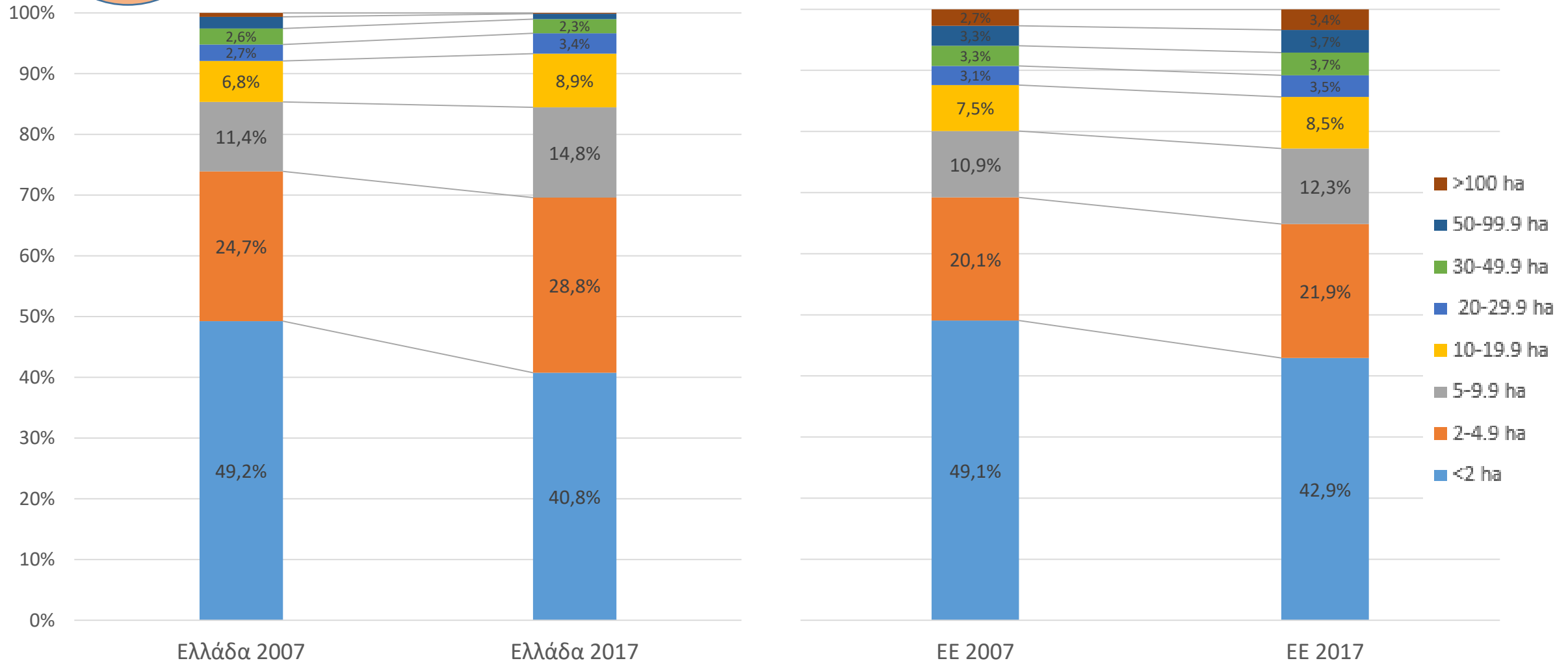

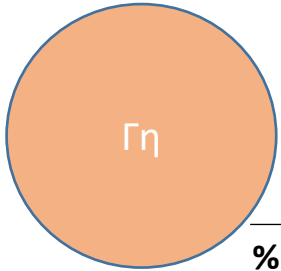
- Βασικά ερωτήματα:

- Πόση γη χρησιμοποιεί κάθε εκμετάλλευση;
- Πως χρησιμοποιείται η γη;

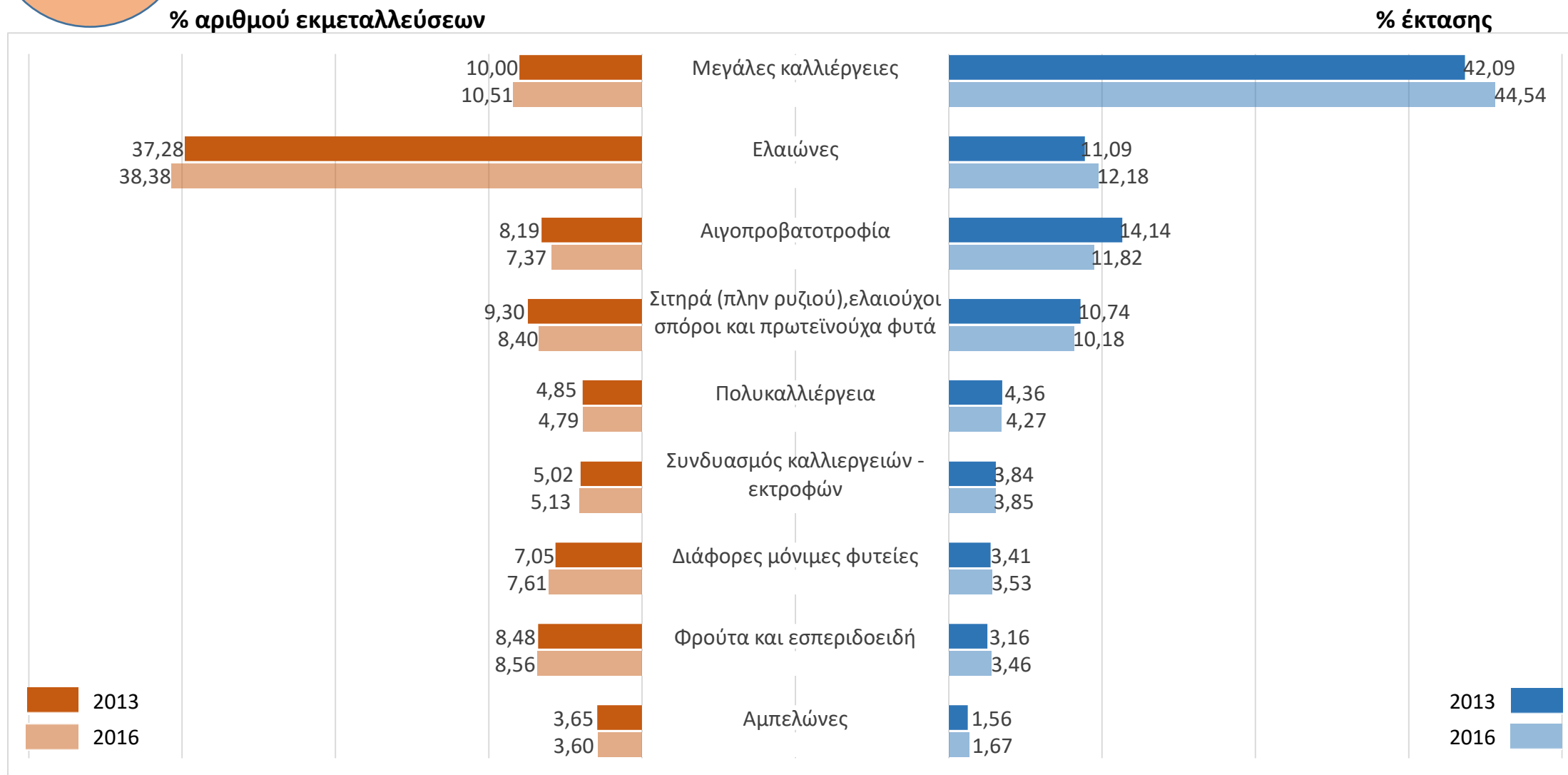

Πόση γη χρησιμοποιεί κάθε εκμετάλλευση; Μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων αλλά συγκρίσιμο με ΕΕ

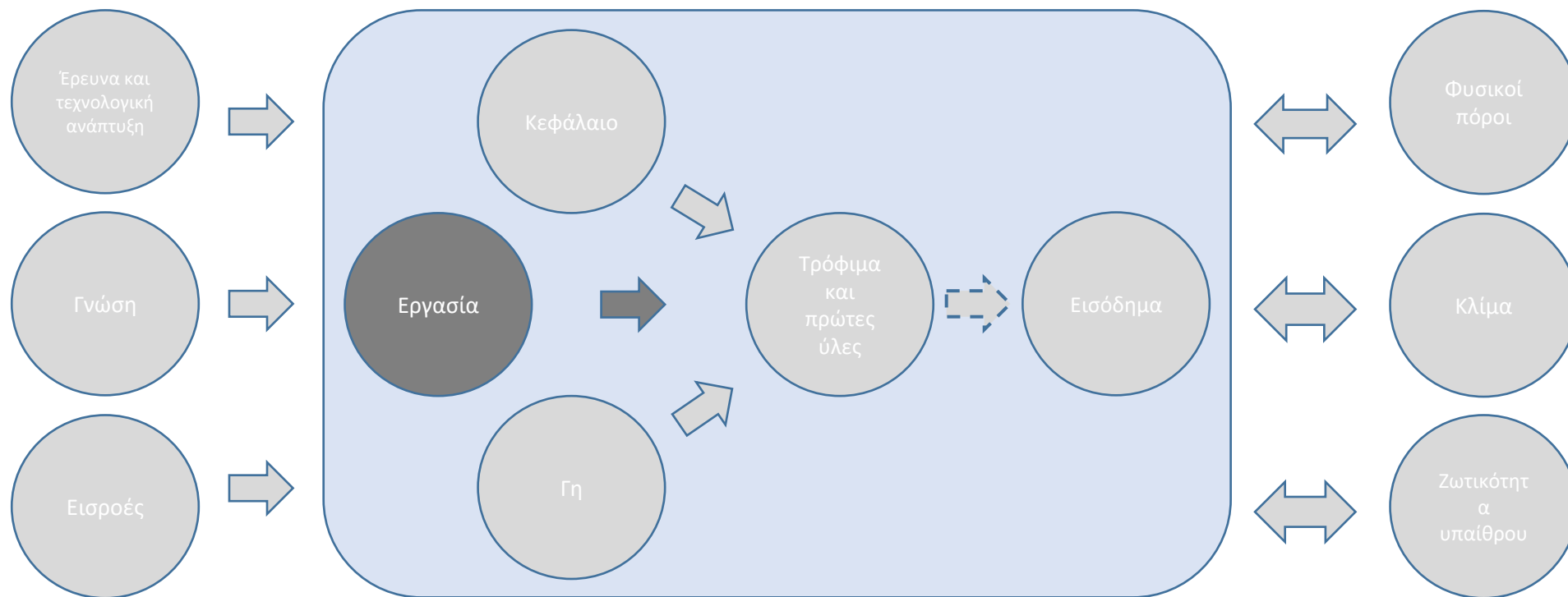

Πως χρησιμοποιείται η γη; Λίγες μεγάλες καλλιέργειες – Πολλοί μικροί ελαιώνες

ΕΡΓΑΣΙΑ

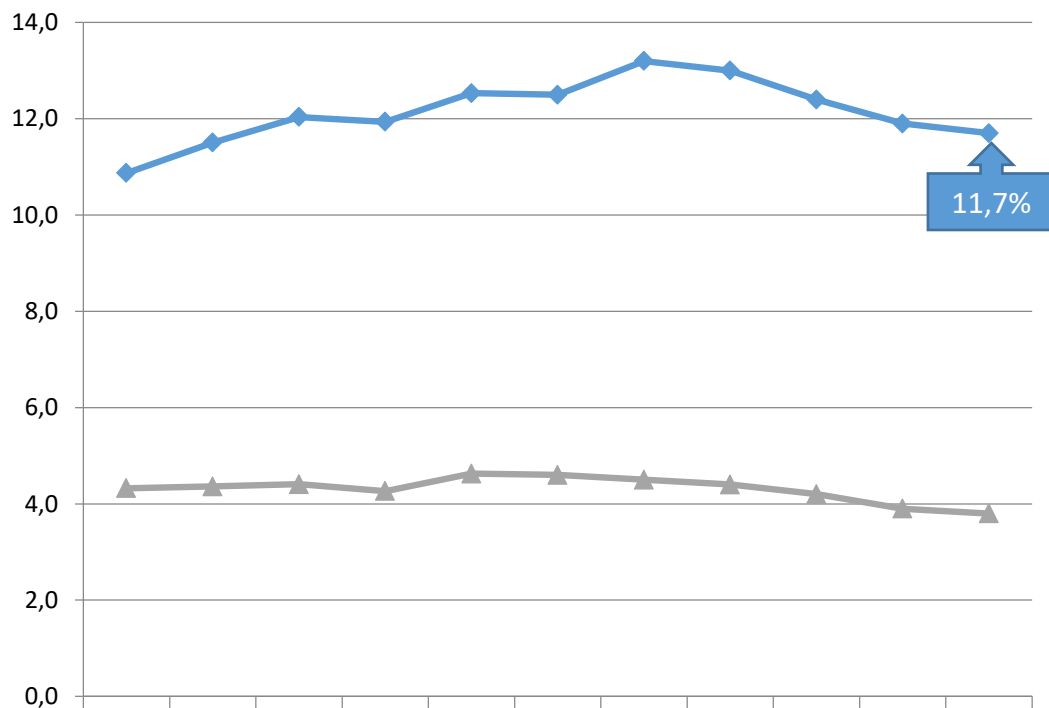
- Βασικά ερωτήματα:

- Πόσοι απασχολούνται στην αγροδιατροφή;
- Πόσοι ασχολούνται επαγγελματικά στη γεωργία;
- Ποια είναι η ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στη γεωργία;

Πόσοι απασχολούνται στην αγροδιατροφή; Υψηλό ποσοστό απασχόλησης στη γεωργία και τη μεταποίηση

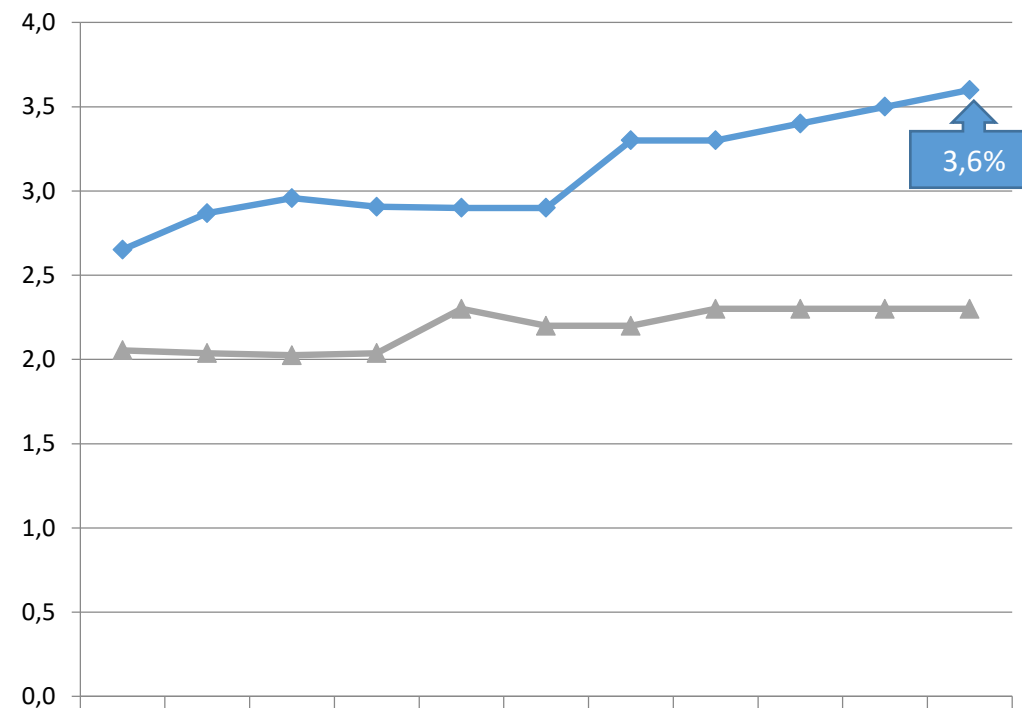

Απασχόληση στη γεωργία

Ελλάδα	10,9	11,5	12,0	11,9	12,5	12,5	13,2	13,0	12,4	11,9	11,7
ΕU27	4,3	4,4	4,4	4,3	4,6	4,6	4,5	4,4	4,2	3,9	3,8

Απασχόληση στη βιομηχανία τροφίμων

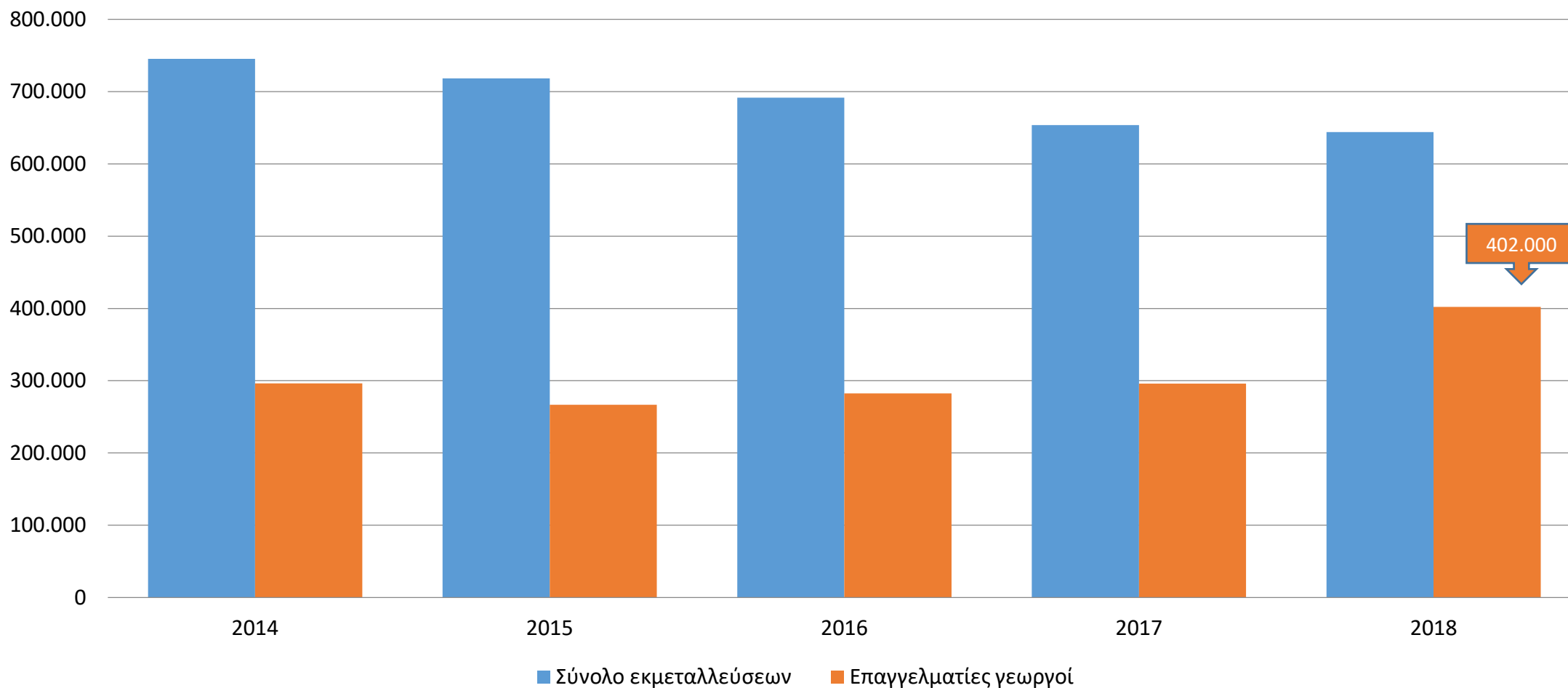

Ελλάδα	2,7	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	3,3	3,3	3,4	3,5	3,6
ΕU27	2,1	2,0	2,0	2,0	2,3	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3

Πόσοι ασχολούνται επαγγελματικά στη γεωργία; Χαμηλό ποσοστό με κύριο επάγγελμα τη γεωργία

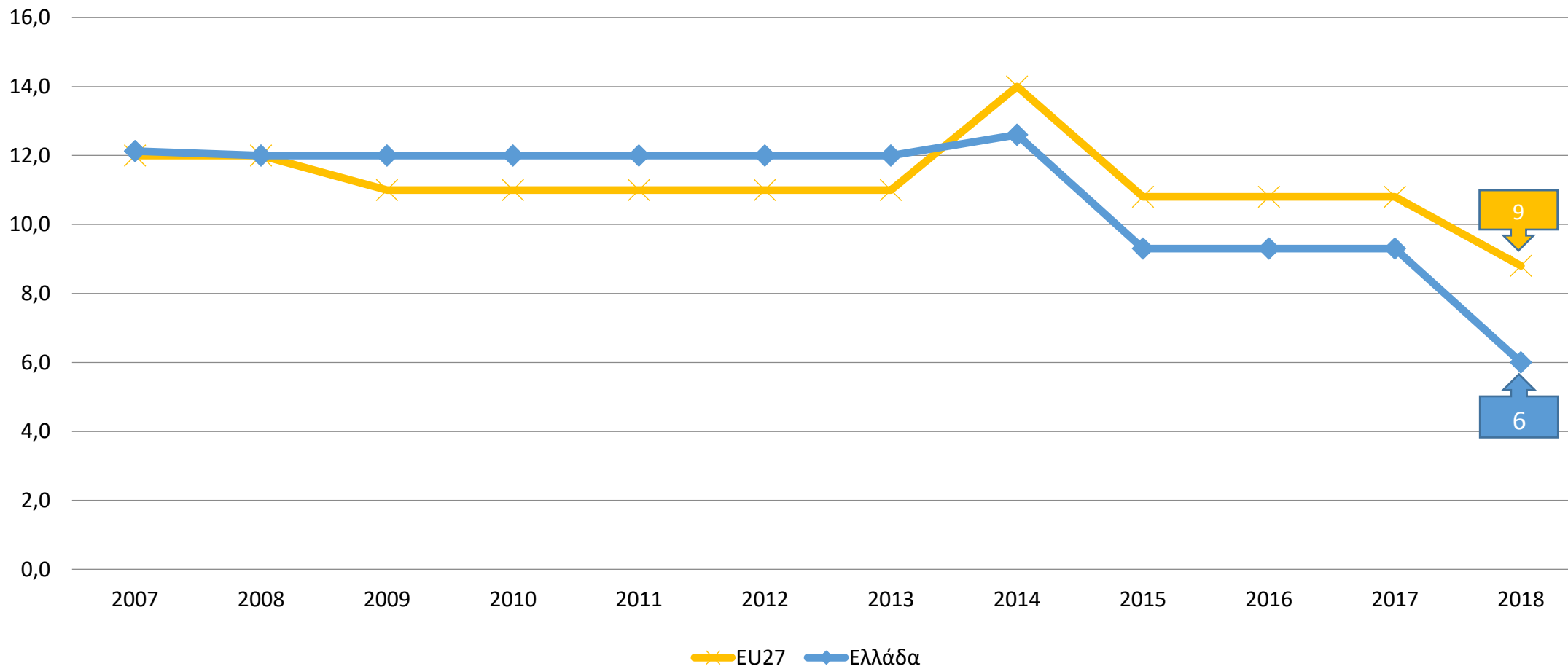
Πλήθος επαγγελματιών γεωργών

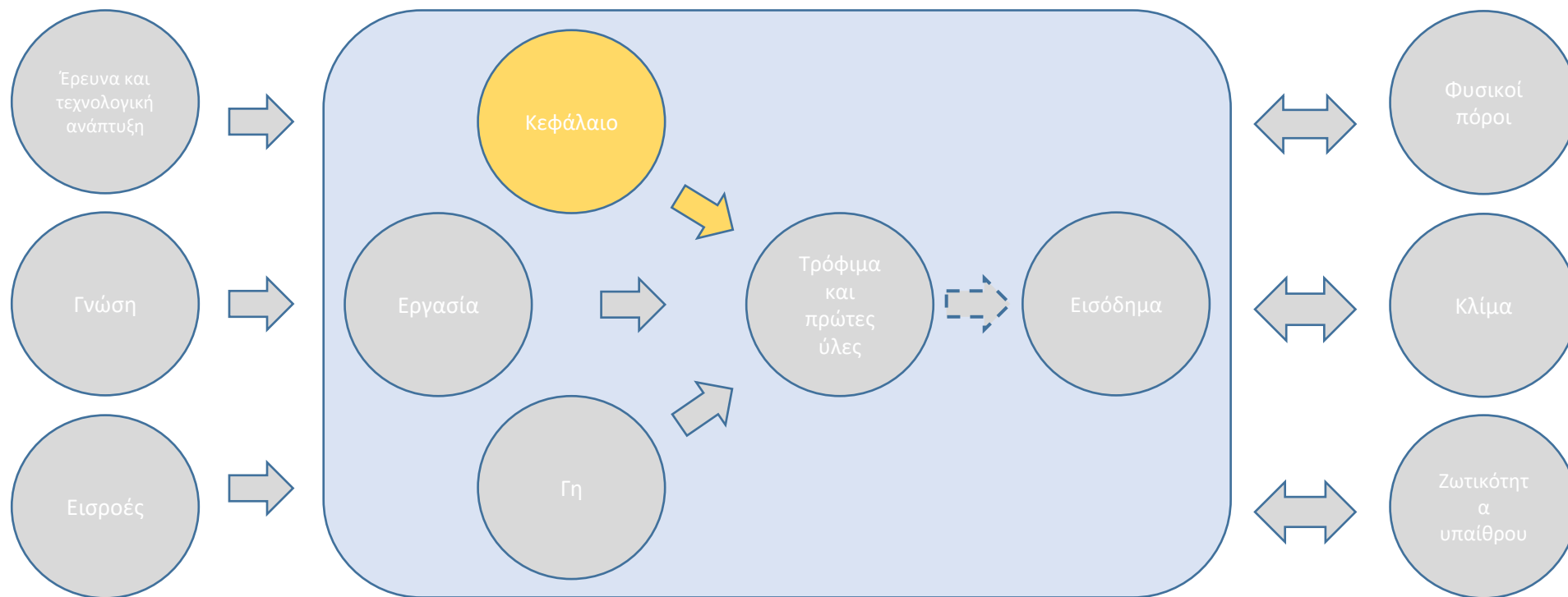
Ποια είναι η ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στη γεωργία; Γερασμένος πληθυσμός απασχολούμενων στη γεωργία

αριθμός ατόμων ηλικίας <35 ετών για κάθε 100 άτομα ηλικίας ≥55 ετών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

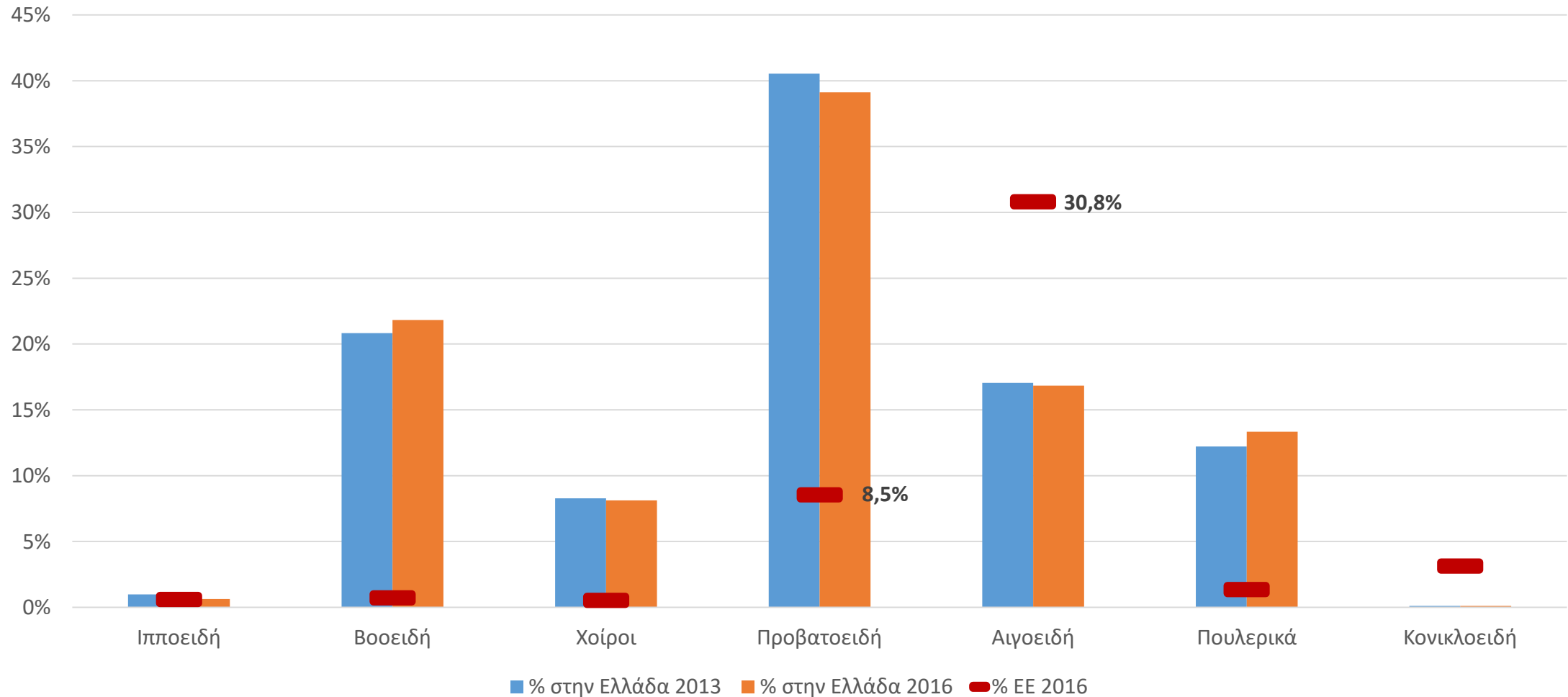
- Βασικά ερωτήματα:

- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του ζωικού κεφαλαίου;
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του παγίου κεφαλαίου;
- Πως διαμορφώνεται η κατάσταση στο ανθρώπινο κεφάλαιο;
- Πως διαμορφώνεται η κατάσταση στο κοινωνικό κεφάλαιο;

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του ζωικού κεφαλαίου; Ηγετική θέση στις αίγες, σημαντικό μερίδιο στα πρόβατα

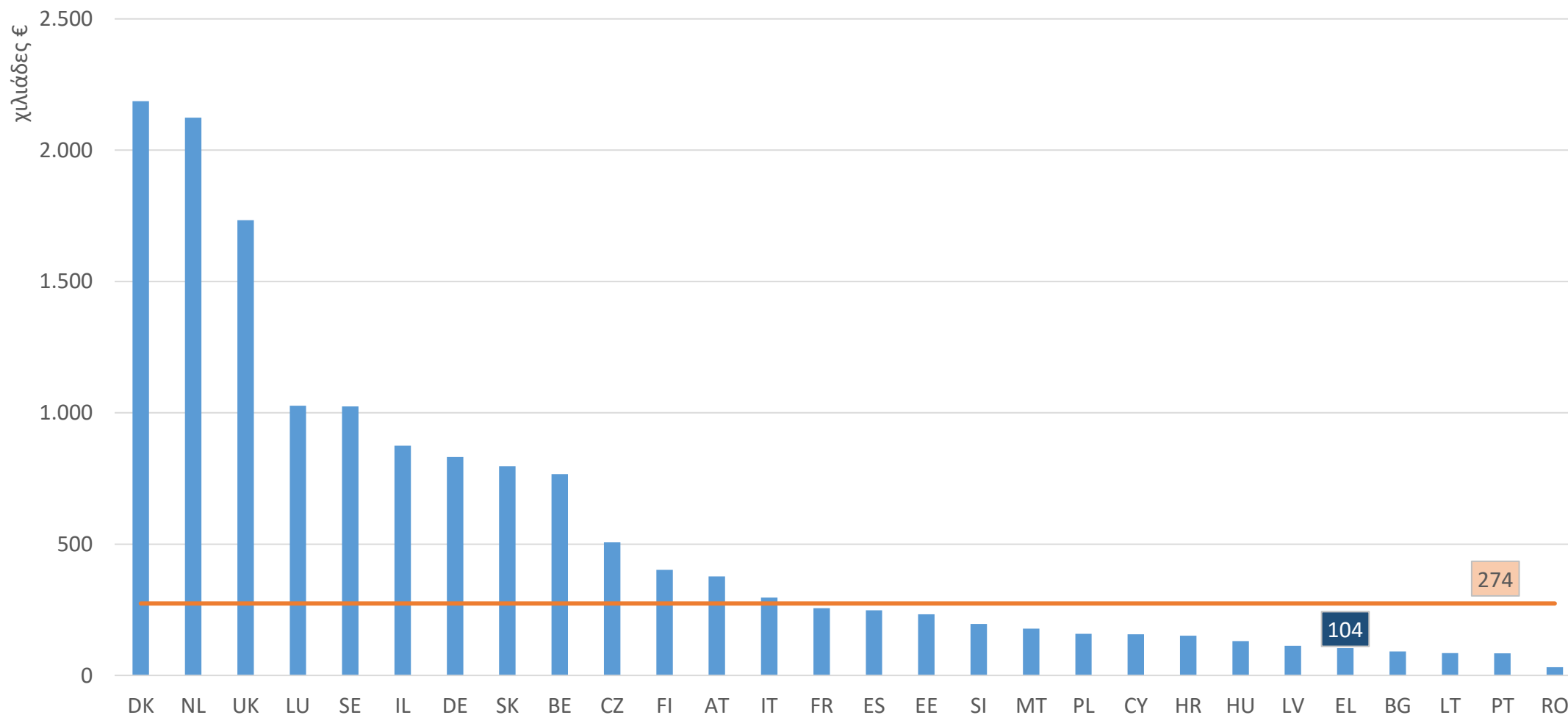
% Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου ανά κατηγορία

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του παγίου κεφαλαίου; Η αξία του παγίου κεφαλαίου είναι σχετικά μικρή

Αξία παγίου κεφαλαίου τυπικής εκμετάλλευσης

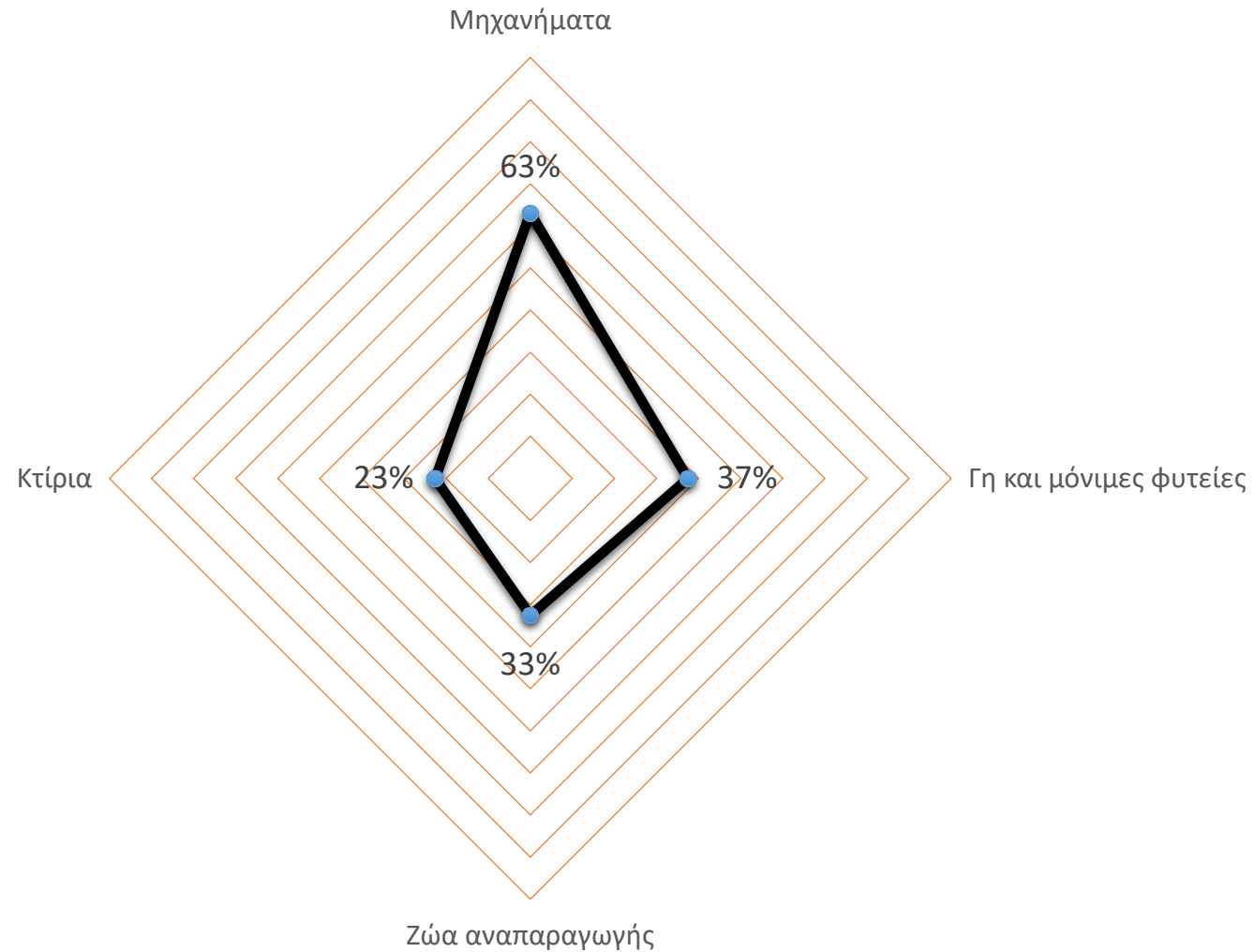

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του παγίου κεφαλαίου; Υστέρηση σε κτίρια, σχετική σύγκλιση σε μηχανήματα

Σύνθεση παγίου κεφαλαίου ως ποσοστό του ευρωπαϊκού μέσου όρου

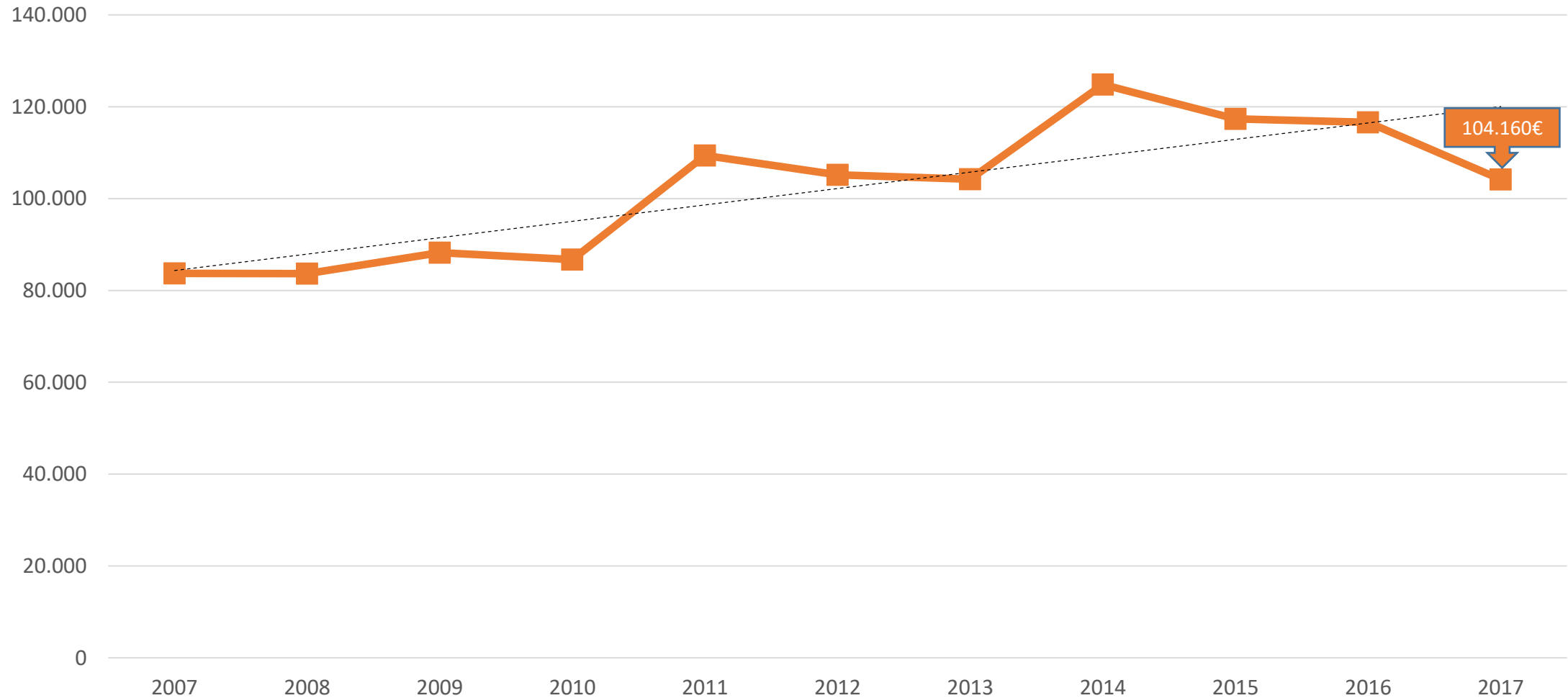

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του παγίου κεφαλαίου; Αυξητική τάση της αξίας του παγίου κεφαλαίου

Αξία παγίου κεφαλαίου τυπικής εκμετάλλευσης

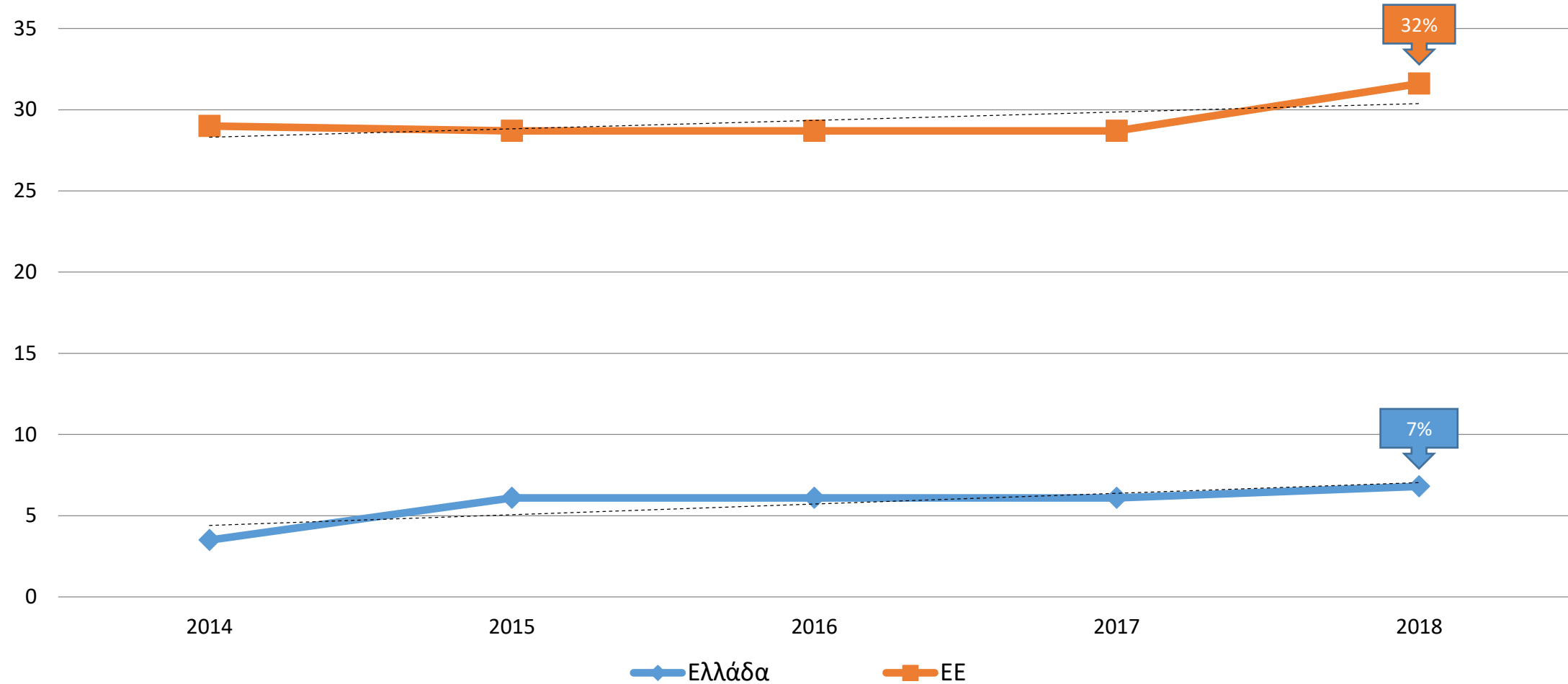

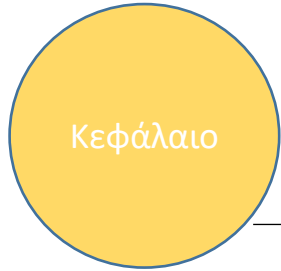

Πως διαμορφώνεται η κατάσταση στο ανθρώπινο κεφάλαιο; Πολύ χαμηλό επίπεδο κατάρτισης των γεωργών

% αρχηγών εκμεταλλεύσεων με βασική ή πλήρη γεωργική κατάρτιση

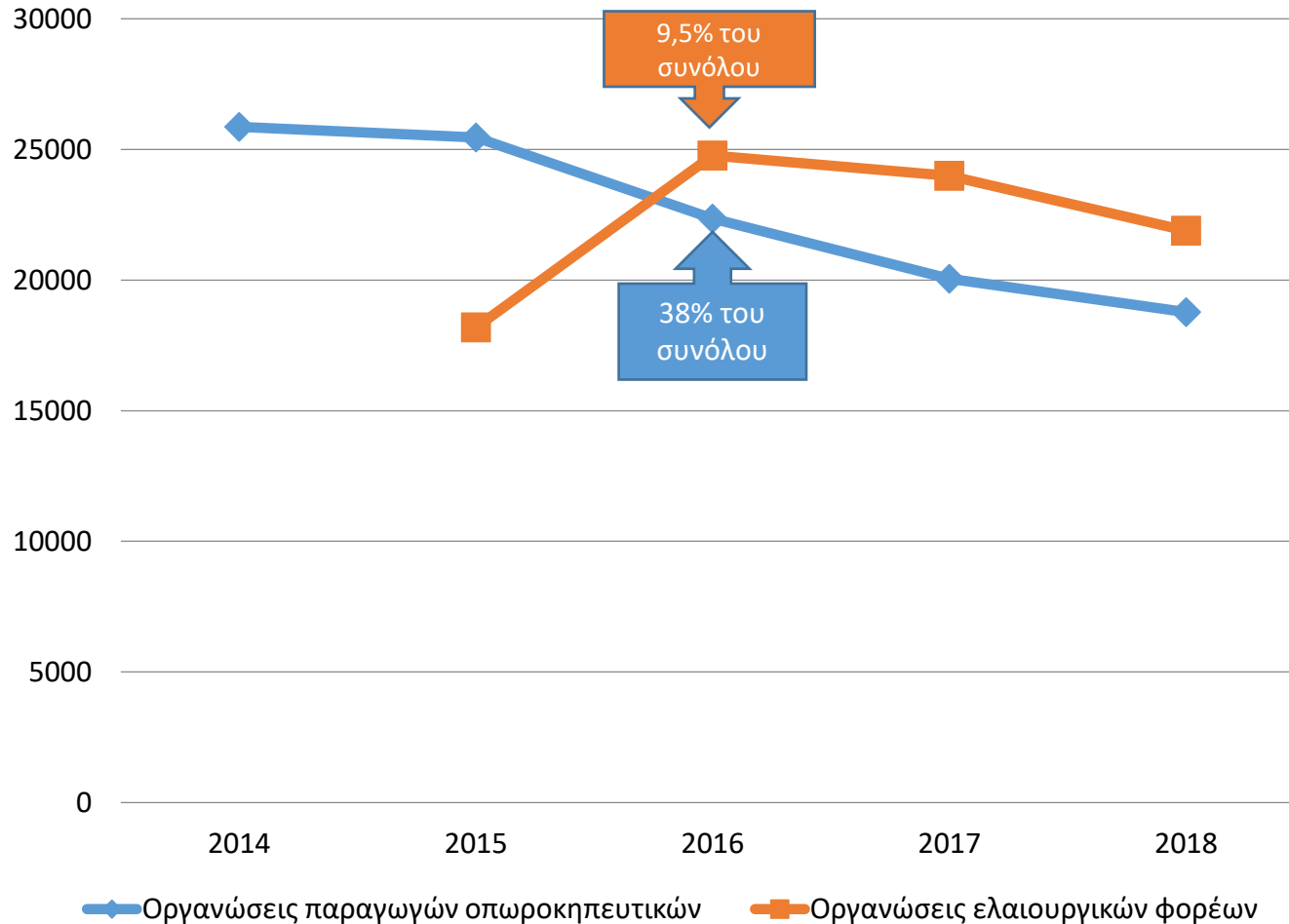

Πως διαμορφώνεται η κατάσταση στο κοινωνικό κεφάλαιο; Σημαντική οργάνωση στα οπωροκηπευτικά, μικρή στις ελιές

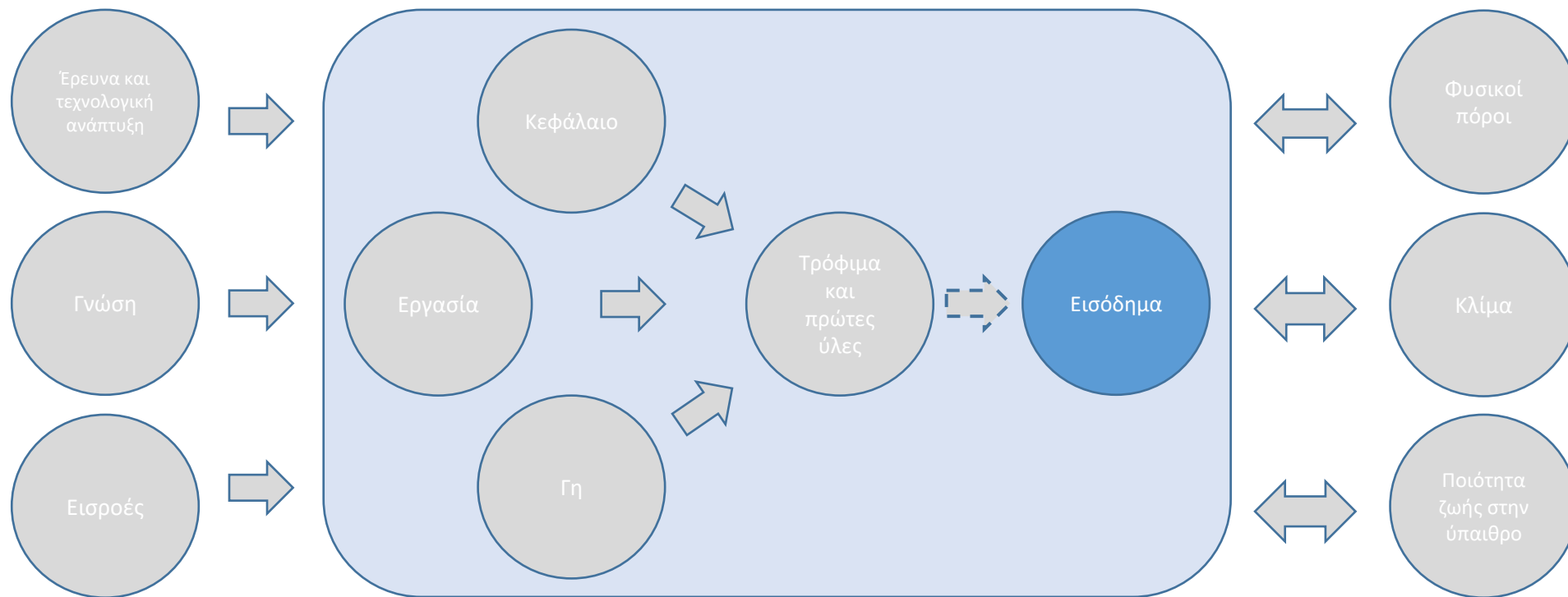
Πλήθος μελών σε οργανώσεις παραγωγών

• Το 2016

- οι εκμεταλλεύσεις που συμμετείχαν σε Οργανώσεις Ελαιουργικών Φορέων αποτελούσαν το 9,5% του συνόλου των ελαιουργικών εκμεταλλεύσεων
- οι εκμεταλλεύσεις που συμμετείχαν σε Οργανώσεις Παραγωγών οπωροκηπευτικών αποτελούσαν το 38% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων που ειδικεύονται στα οπωροκηπευτικά

ΕΙΣΟΔΗΜΑ

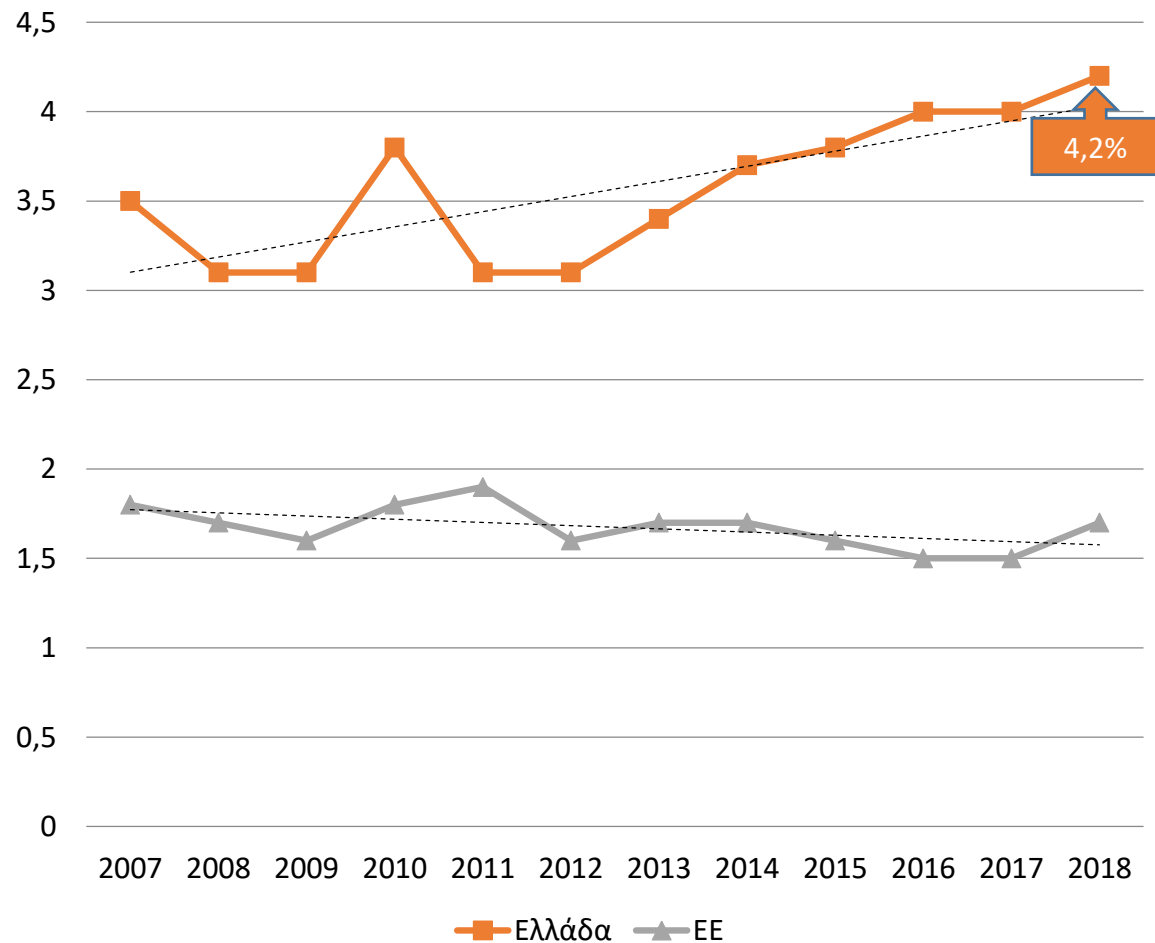
- **Βασικά ερωτήματα:**

- Πως συμβάλει ο αγροδιατροφικός τομέας στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν;
- Τι μέγεθος έχουν οι εκμεταλλεύσεις και οι μεταποιητικές επιχειρήσεις;
- Πόσο παραγωγική είναι η εργασία στον αγροδιατροφικό τομέα;
- Πώς συγκρίνεται το γεωργικό εισόδημα με τους μισθούς στους άλλους οικονομικούς τομείς;
- Πόσο σημαντικές είναι οι άμεσες ενισχύσεις στη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος;

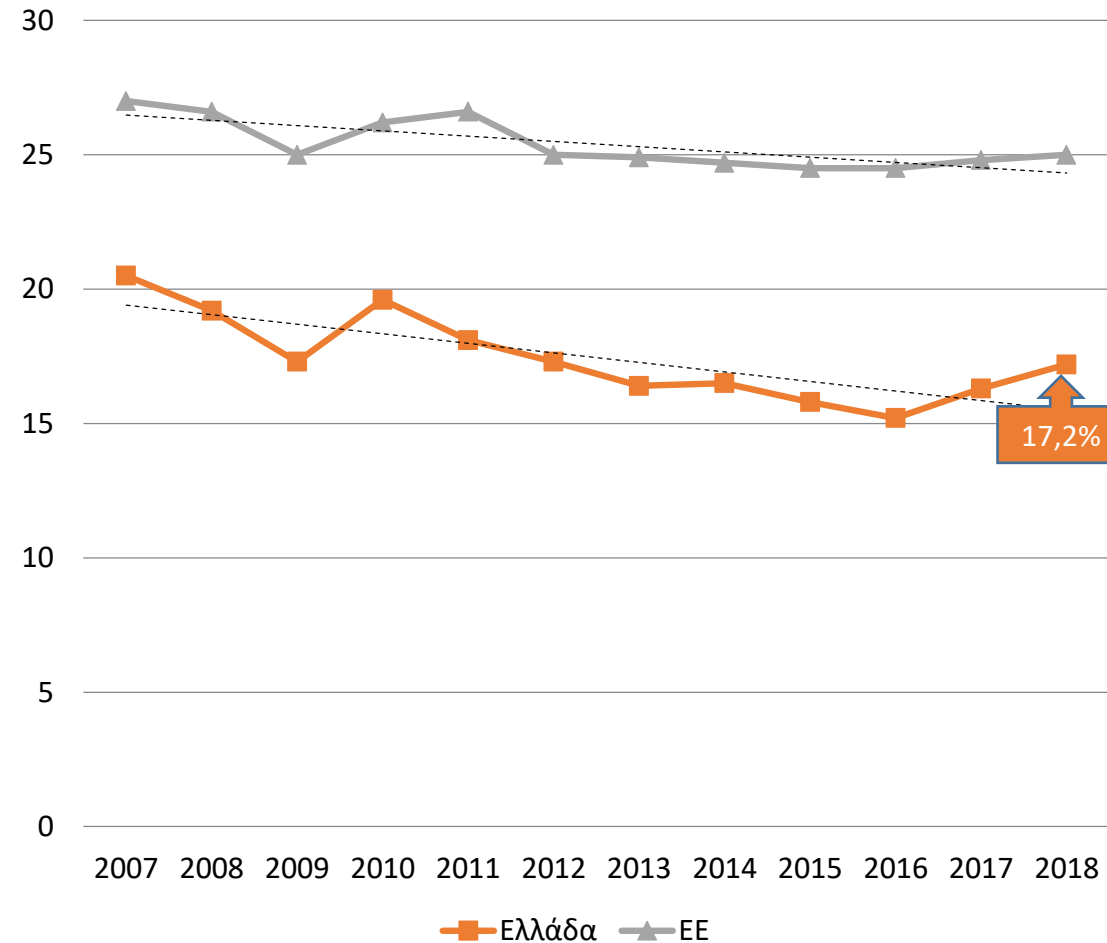
Πως συμβάλει ο αγροδιατροφικός τομέας στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν; Ψηλά η γεωργία, χαμηλά η μεταποίηση σε σχέση με την ΕΕ

%ΑΠΑ πρωτογενή τομέα

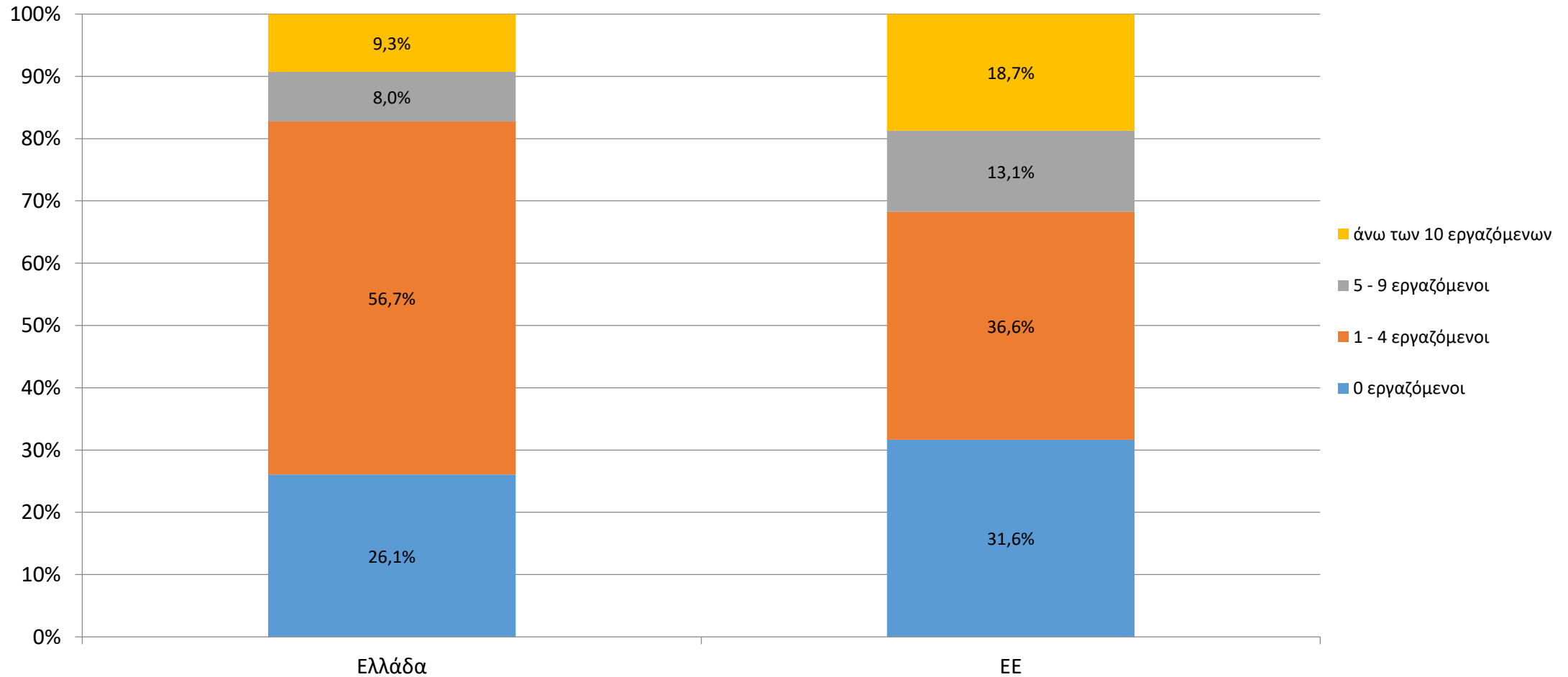
%ΑΠΑ βιομηχανίας τροφίμων

Τι μέγεθος έχουν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις;
Μικρό μέγεθος – άνω του 80% απασχολούν μέχρι 4 εργαζόμενους

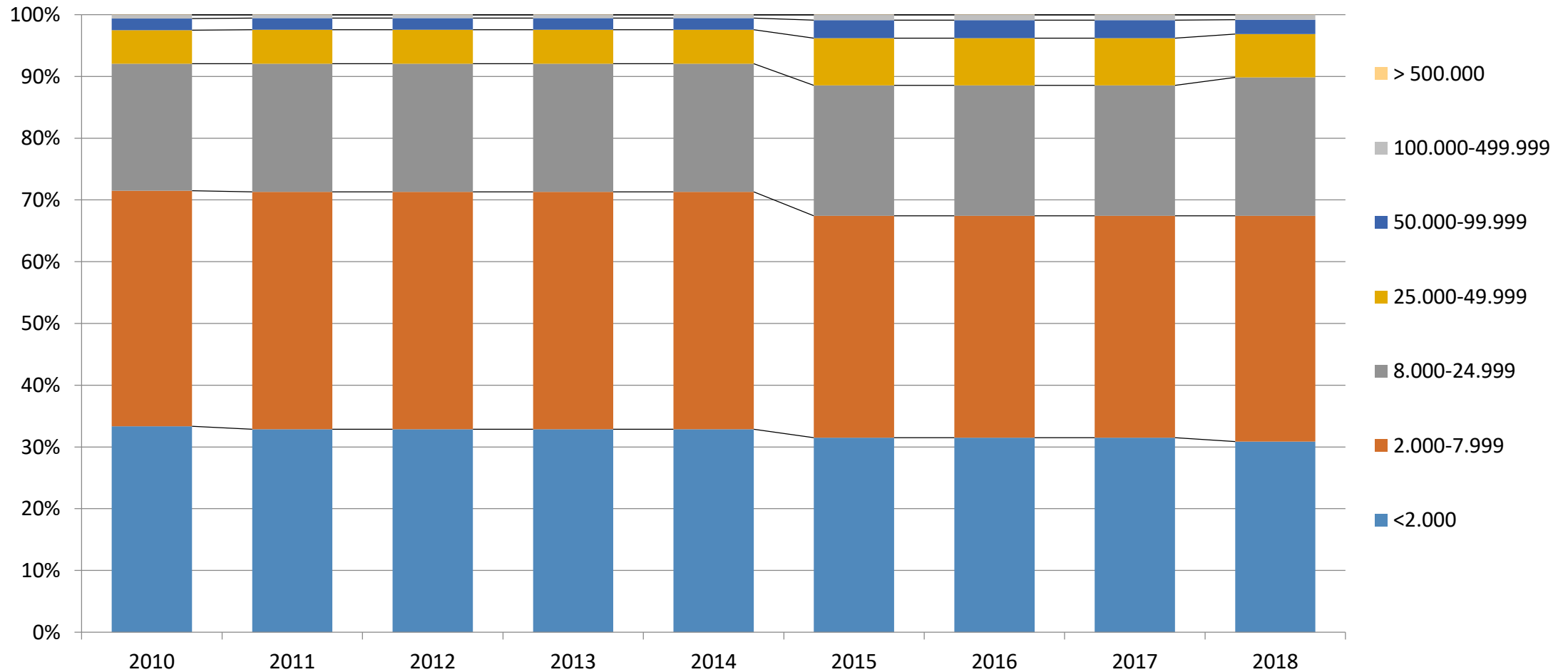
% Επιχειρήσεων ανά κλάση μεγέθους, με βάση τον αριθμό εργαζομένων

Τι μέγεθος έχουν οι εκμεταλλεύσεις; Μικρό μέγεθος – 70% με τυπική απόδοση έως 8.000 ευρώ

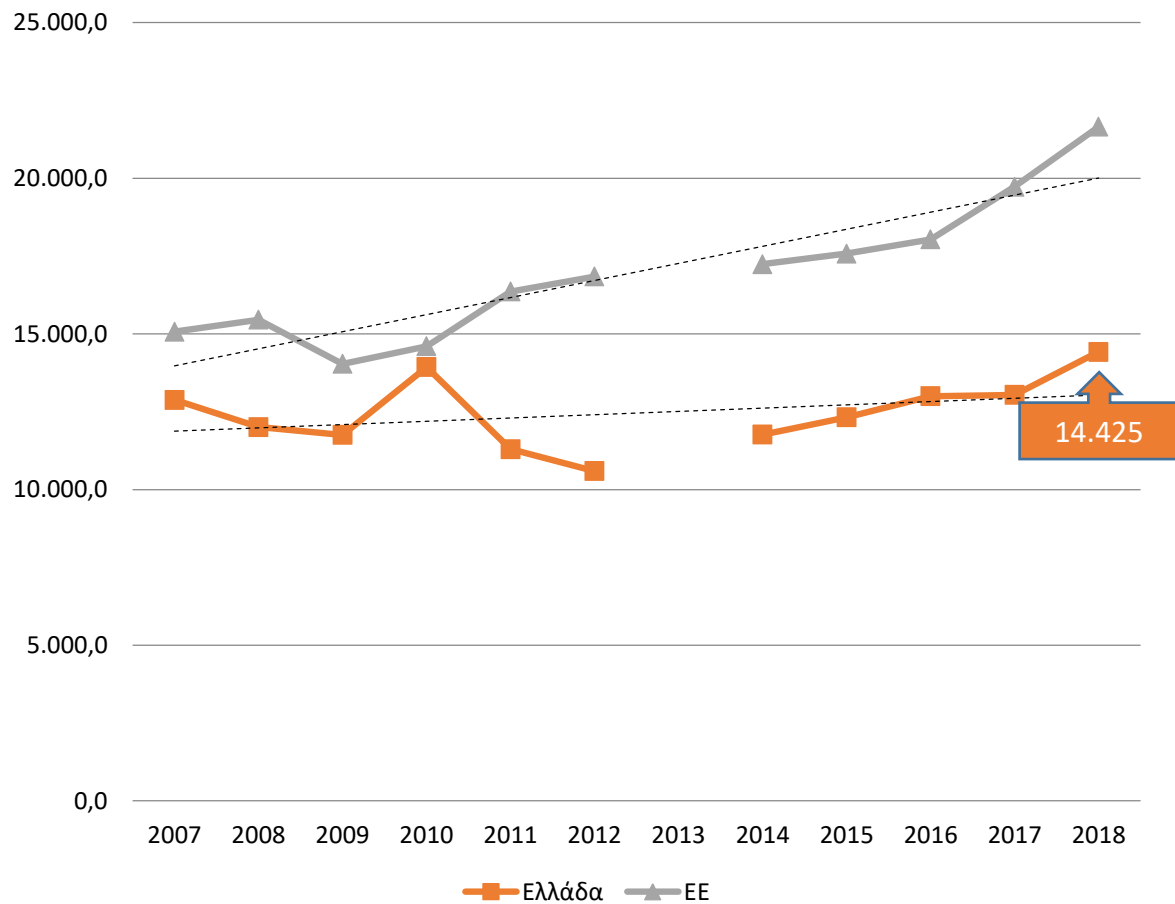
% Γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά κλάση οικονομικού μεγέθους

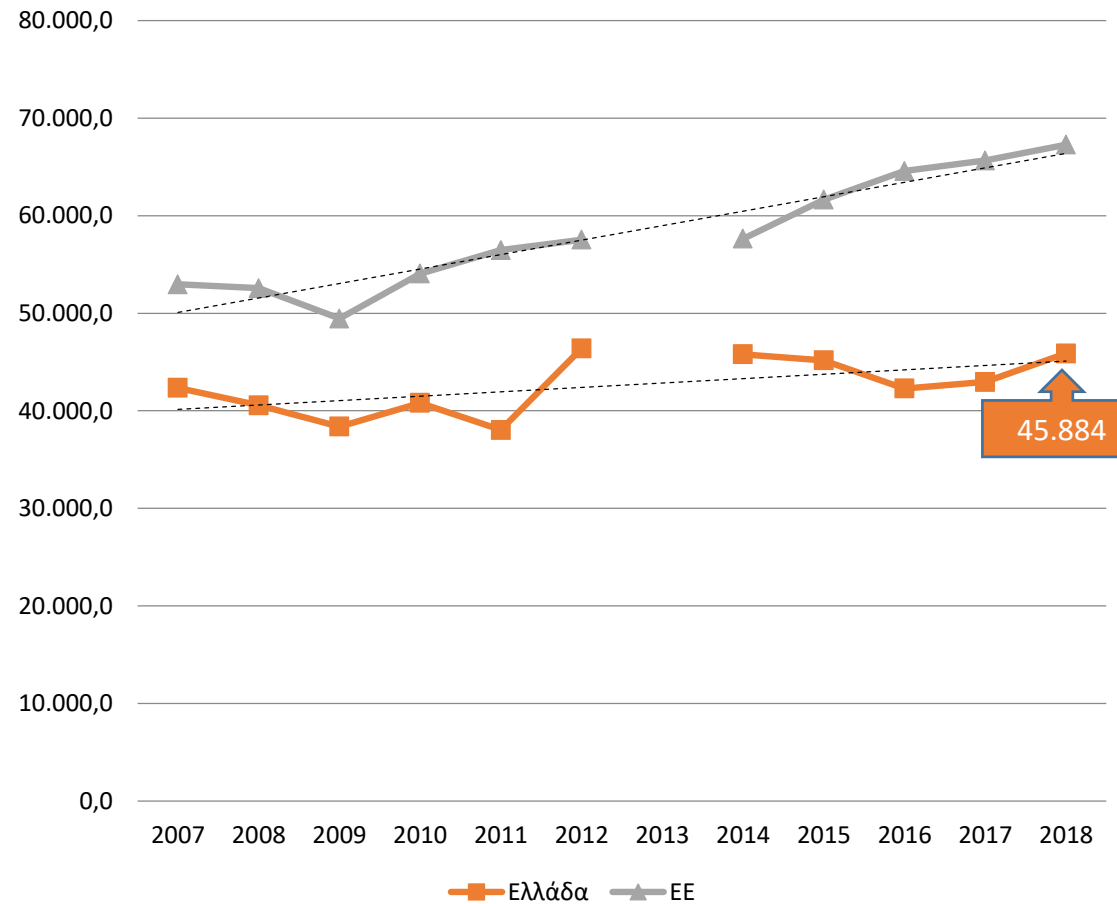
Πόσο παραγωγική είναι η εργασία στον αγροδιατροφικό τομέα; Χαμηλή σε σχέση με ΕΕ με τάση απόκλισης

Παραγωγικότητα της εργασίας στον πρωτογενή τομέα (€/άτομο)

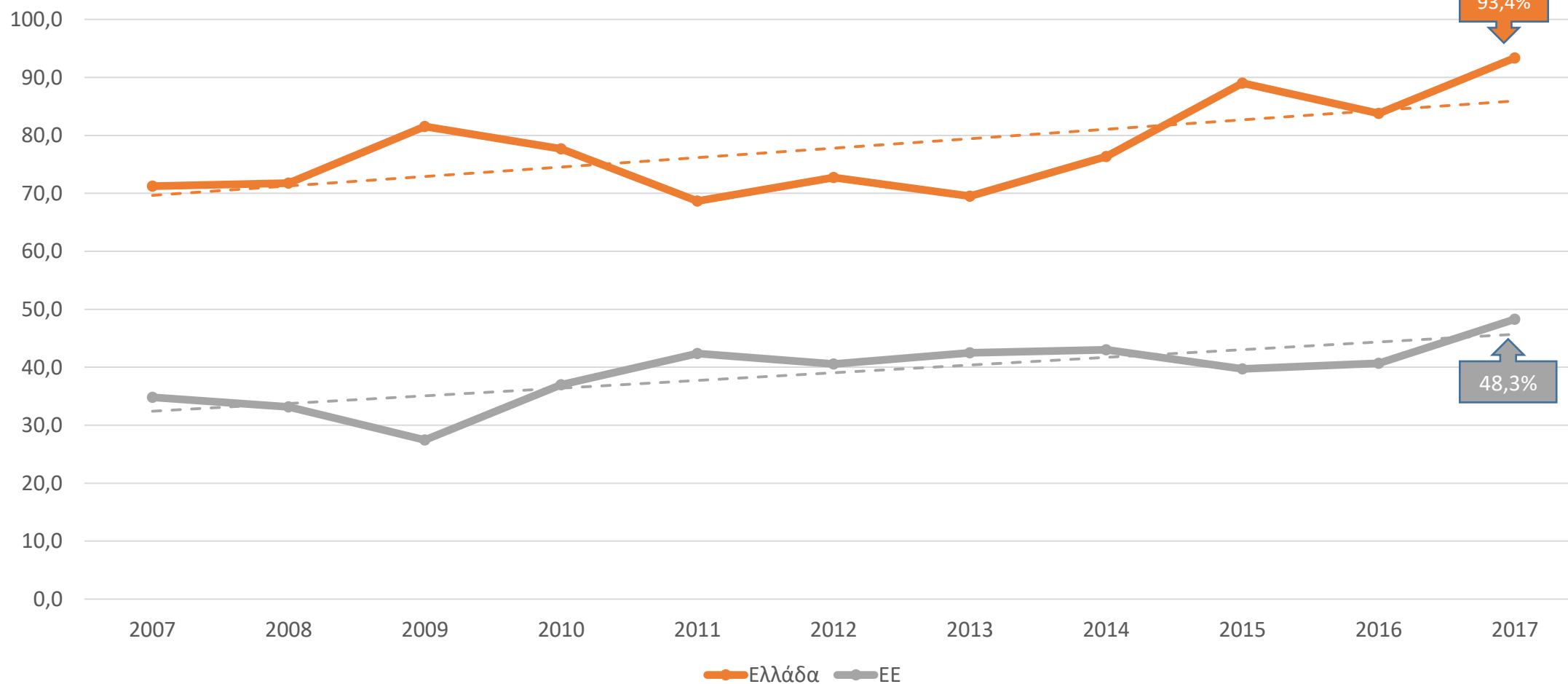
Παραγωγικότητα της εργασίας στη μεταποίηση (€/άτομο)

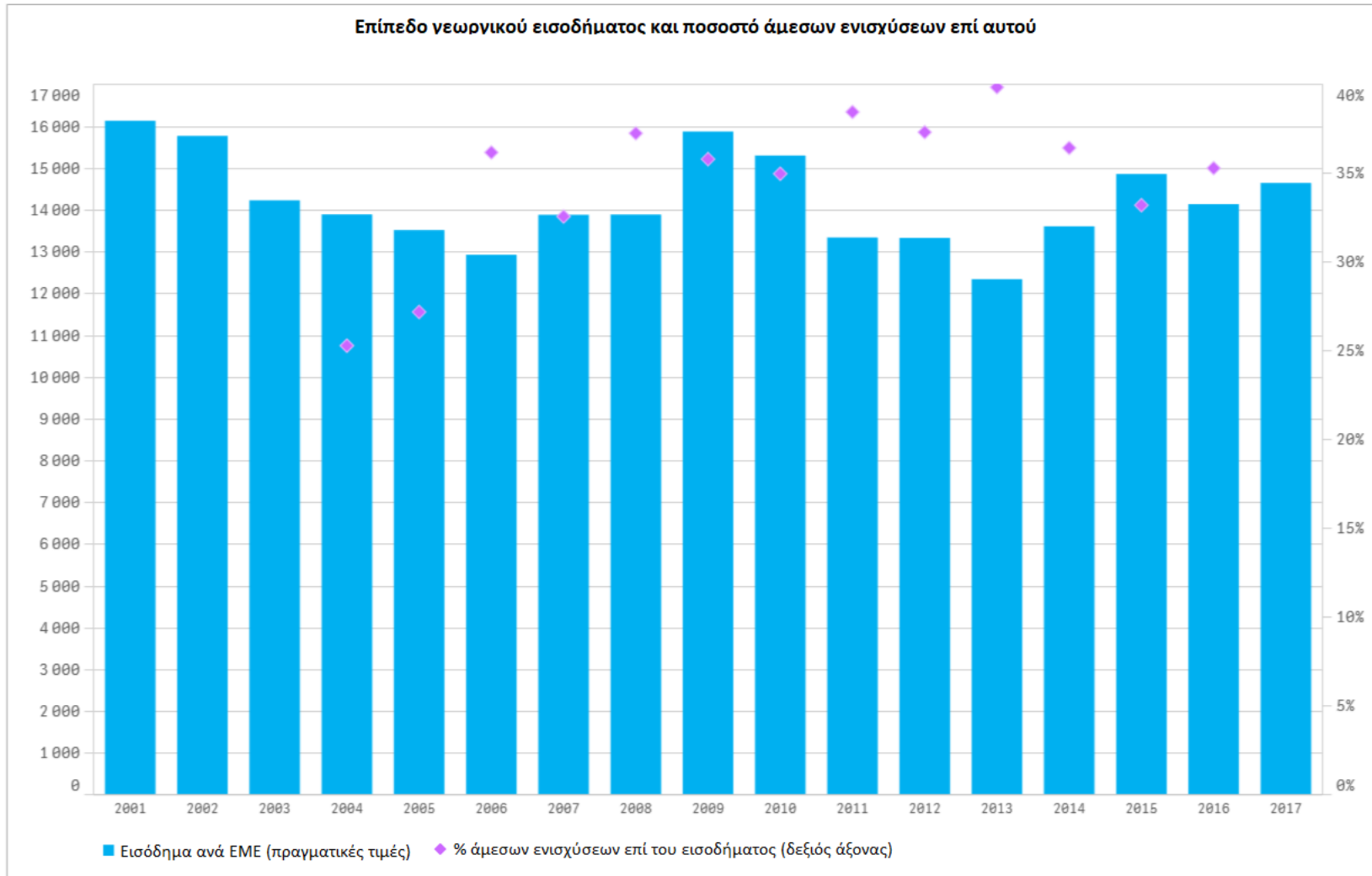
Πώς συγκρίνεται το γεωργικό εισόδημα με τους μισθούς στους άλλους τομείς; Συγκρίσιμο εισόδημα, υψηλά σε σχέση με την ΕΕ

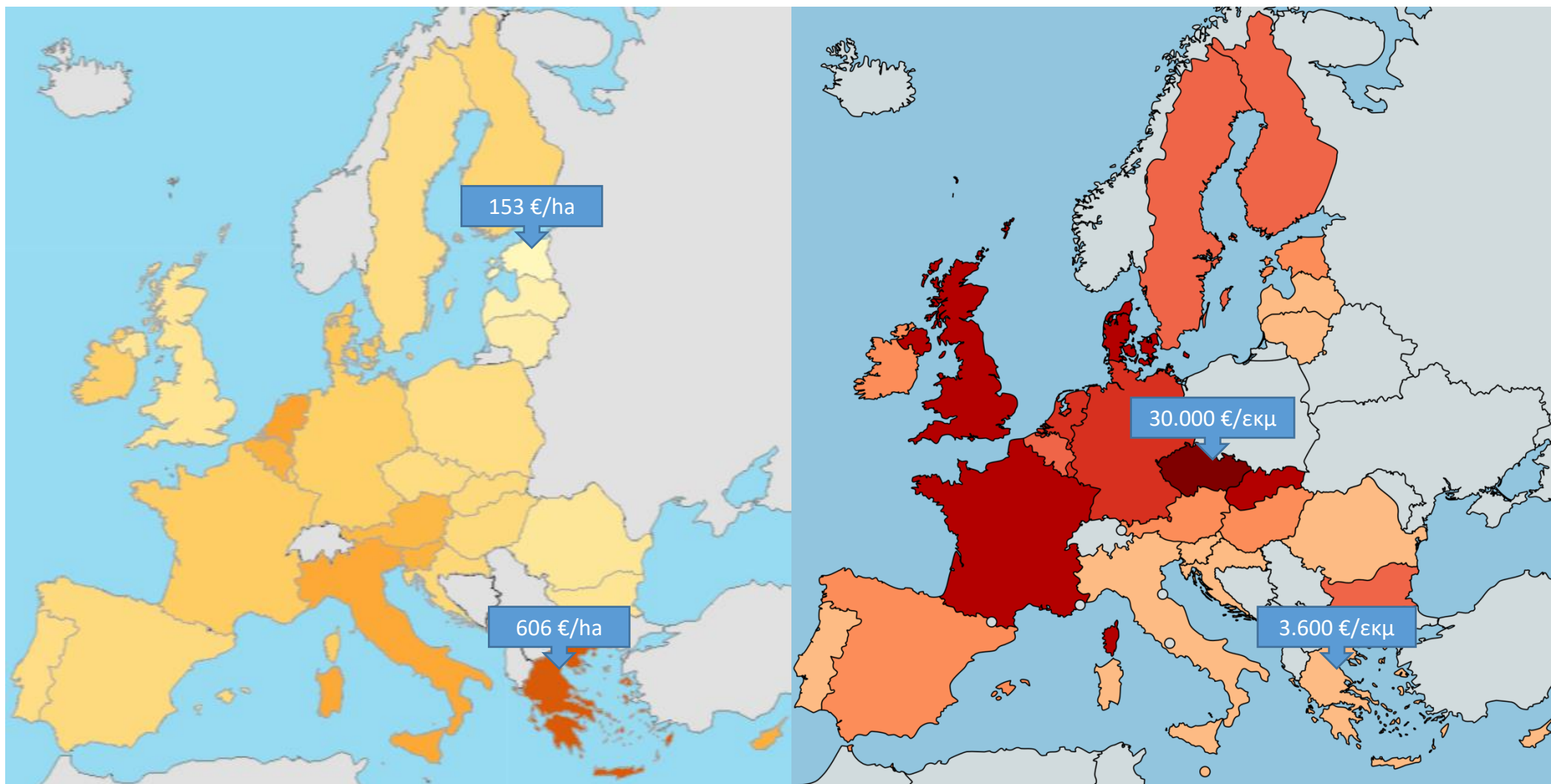
Σύγκριση γεωργικού εισοδήματος με τους μισθούς στους άλλους τομείς της οικονομίας

Πόσο σημαντικές είναι οι άμεσες ενισχύσεις στη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος; Οι άμεσες ενισχύσεις δίχτυ προστασίας του γεωργικού εισοδήματος

Πόσο σημαντικές είναι οι άμεσες ενισχύσεις στη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος;
Πολύ υψηλή στήριξη ανά εκτάριο, πολύ χαμηλή ανά παραγωγό

Για μια ζωντανή ύπαιθρο

+	-
Εξάπλωση ευρυζωνικών δικτύων	Σχετικά μικρή διείσδυση στις ορεινές περιοχές
Τάσεις διαφοροποίησης της οικονομίας της υπαίθρου προς τον τουρισμό	
Σταθερή πληθυσμιακή εξέλιξη	Σχετικά μεγάλο ποσοστό ατόμων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Για το περιβάλλον και το κλίμα

+

Σχετικά χαμηλής έντασης γεωργία που δεν εξαντλεί τους φυσικούς πόρους, λόγω και της εφαρμογής αγροπεριβαλλοντικών μέτρων και βιολογικής γεωργίας του ΠΑΑ

Σχετικά μικρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

-

Σημαντικές απολήψεις νερού άρδευσης. Μικρή τάση μείωσης απολήψεων λόγω και της εφαρμογής εγγειοβελτιωτικών έργων του ΠΑΑ

Για έναν ανταγωνιστικό, ηλικιακά ανανεωμένο και ισόρροπο αγροδιατροφικό τομέα

+	-
Απασχολεί σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού (15%)	Το εργατικό δυναμικό παρουσιάζει σημαντικές τάσεις γήρανσης Σχετικά χαμηλό ποσοστό των απασχολούμενων είναι επαγγελματίες αγρότες Σχετικά χαμηλά ποσοστά παραγωγών με βασική ή πλήρη κατάρτιση.
Με σημαντική συμβολή στο ΑΕΠ (21,5%)	Σχετικά χαμηλή συμβολή της μεταποίησης στο ΑΕΠ σε σχέση με την ΕΕ
Το μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, αν και σχετικά μικρό, είναι συγκρίσιμο με τον ενωσιακό μέσο όρο Σημαντικό μέρος του πανευρωπαϊκού ζωικού κεφαλαίου σε πρόβατα (8,5% της ΕΕ) και εξέχουσα θέση στις αίγες (30,8% της ΕΕ)	Σχετικά μεγάλο ποσοστό (90%) επιχειρήσεων μεταποίησης με λιγότερους από 10 εργαζόμενους Σχετικά μεγάλο ποσοστό εκμεταλλεύσεων (90%) με τυπική απόδοση μικρότερη από 25.000 €/έτος

Για έναν ανταγωνιστικό, ηλικιακά ανανεωμένο και ισόρροπο αγροδιατροφικό τομέα

Αυξητική πορεία σώρευσης παγίου κεφαλαίου, λόγω και της εφαρμογής σχετικών επενδυτικών μέτρων του ΠΑΑ

Σχετικά χαμηλό κόστος εισροών, οφειλόμενο κυρίως στις γενικές δαπάνες (ενέργεια, νερό κ.λπ.)

Συγκριτικά χαμηλά επίπεδα παγίου κεφαλαίου.

Σχετικά μικρός βαθμός οργάνωσης της παραγωγής

Σχετικά χαμηλή δαπάνη για έρευνα στη γεωργία

Κατακερματισμένο και αδύναμο σύστημα μεταφοράς γνώσης και καινοτομίας

Σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας

Για ένα δίκαιο εισόδημα για τους γεωργούς

+	-
<p>Σχετικά υψηλό επίπεδο διαβίωσης των Ελλήνων γεωργών, σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ</p> <p>Σημαντικός ρόλος των άμεσων ενισχύσεων ως δίκτυ προστασίας του γεωργικού εισοδήματος</p>	<p>Σημαντική εξάρτηση του γεωργικού εισοδήματος από τις άμεσες ενισχύσεις</p>
<p>Πολύ υψηλή ενίσχυση ανά εκτάριο, πολύ χαμηλή ανά εκμετάλλευση</p>	

Ημερίδα προετοιμασίας για την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2021-2027

ΒΕΡΟΙΑ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019
ΚΟΖΑΝΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΕΥΔ ΠΑΑ 2014 – 2020
www.agrotikianaptixi.gr
www.ead.gr